Actus apostolorum est quintus liber In quo agit Lucas post christi celi
ascensionem et spiritus sancti visibilem missionem orditur Et actus apostolorum
et precipue gesta pauli describit et infanciam nascentis ecclesie
Et nuda ut sonat hystoriam Videntur namque pandit omnia nam
illius libri anime languentis esse medicina Unus liber est capitulorum

3º Dixit petrus ad claudum ex utero matris sue cuius difficilis est sanitas. sedente cotidie ad por
ta templi que dicitur speciosa a quodam ornamento speciali petens elemosinam ab introeuntibus in iii 3ª
templum intendens eos fore credens qui templum frequentarent. quem intuens cum iohanne dixit.
respice in nos. qui paupertatem habitu demonstrantes quod nostri esse pauperes. At ille inten
debat in eos. sperans se aliquid accepturum ab eis Tunc dixit petrus Argentum et aurum non est
michi. meorum preceptorum christi Nolite possidere aurum neque argentum nec pecuniam ad opus eorum
sed hoc ad pedes apostolorum ponebatur. quia non sibi sed ad opus pauperum intendebat. qui sua pro
prietatem reliquerat. et ideo non habeo michi. non est mea ad manum. quod autem habeo hoc tibi do. quantus
fuit non se sed deum glorificat. ut crederetur in eum cuius assistebat. ergo prelati nostri temporis
et si non dicunt sed dicunt Argentum et aurum est michi. quod autem habeo hoc tibi non do. ut sit
prelatus quo Et quod potest esse una causa quare ecclesia modo non habet potestatem faciendi miracula
sicut apud Victor 3º. Dedit eis potestatem curandi

4º Non est nomen aliud sub celo datum hominibus in quo oporteat salvos fieri et non est in alio aliquo salus
mundi nisi in nomine domini nostri ihesu christi nazareni. sed ergo in christo tantum salus mundi est
ergo et preter nostram eius incarnacionem et passionem sunt salvati quia et nos credimus salvari
non enim est redempcio nisi in sanguine illius qui sanguinem dedit redemptionem pro omnibus..

Multitudinis credencium qui mundum perfecte reliquerat erat cor unum unius sensus et anima una
et una voluntas erat omnium. nec quisquam eorum non dixit sed rerum earum quas possidebat aliquid suum
esse dixit. sed erant illis omnia communia. quia enim ita vivunt ut sint omnia communia in domo cenobite
vocantur quia vita tanto est felicior quanto statum futuri imitatur ubi omnia erunt. quia deus omnia
est in omnibus. et quod in summa pace. securitas et sufficiencia omnium. quia enim grece ceno
unum cenobite et quam vivetes cenobia habitacula eorum. Unum idem sentiebant omnes
et idem volebant. Virtutes quas possidet iusti non suas iudicant esse sed eorum
quorum utilitati dispensant. et ideo gratia gratiarum magna erat in omnibus illis neque enim quisquam
egens erat inter illos. quotquot enim possessores agrorum erant aut domorum vendentes afferebant
precia eorum que vendebant et ponebant ante pedes apostolorum. ad eorum gemina contendentes. Divide
bat autem singulis prout cuique opus erat. non secundum personas et munera sed secundum indigenciam..

5º Ibant apostoli gaudentes a conspectu concilii quoniam digni habiti sunt pro nomine ihesu contumeliam paciam
in tribulacionibus. non quia aliquo tempore nisi propter christum et eius et in maledicto optanda est propter nomen ihesu
contumeliam pati ideo non pudebat se laborare sed maiorem minus perceperunt quia qui conserviciones
paciuntur propter me. gaudete inquit dominus in illa die et exultate quoniam merces vestra multa est
in celis. Obedire magis oportet deo quam hominibus dixit petrus et apostoli cum gaudio
fuerunt.
Beacius est magis dare quam
accipere. hoc in euangelio non legitur sed paulus hoc a spiritu sancto accepit et ab apostolis audivit quod
christus docuit. omni petenti da. et non est dictum de omnibus datibus. sed potius de illis qui omnibus
que possederant propter christum abiecte propriis manibus laborabant ut inde sustentarentur et elemosinas facerent
talibus est beacius dare quam accipere etc.

Ad Romanos apls

Sequitur epistole pauli · et est liber eo[rum] In iste epistolis et continue traditur forma · et exemplar xpi salvatoris doctrina evangeli
Et in hys epistolis continentur vetus et nova lex · quarum xiiij · et continentur in nulla epistole · que misterium s[cilicet] novi et veteris testamenti quia
in xiiij · epistolis missis ad ecclesias secundum vetus testamentum In quo continentur
precepta mandata / et in xiiij epistolis missis ad personas intelligitur evangelium · et intelligitur quod eius
doctrina est veteris et novi testamenti Et prima est ad romanos in qua revocat romanos
ab erroribus scribens ad eos in partes ytalie · quia hii perventi sunt a falsis apostolis et sub
nomine domini Ihesu xpi in legem et prophetas erant inducti Et hos revocat apostolus ad
veram et evangelicam fidem scribens eis a chorintho · Et dicitur romanus a hic romus roma
et roma a romo qui edificat romam ~

Ad romanos ~

cc xl Invisibilia ipsius dei intelligibilia a creatura · i[d est] a creatione et constitucione mundi per
creaturas facta a tempore creationis mundi · per ea que facta sunt · i[d est] per creaturas · intellecta conspiciuntur 17
ab homine et ab angelis qui excellunt alias creaturas · licet convenientiam habeat cum eis · a magni
tudine enim creaturarum cognoscitur potentia · que appropriatur patri ex prosperitate et pulchritudine ·
sapientia que appropriatur filio · ex usu et utilitate earum · bonitas que appropriatur spiritui sancto · et ita per
creaturas agnoscimus hoc modo · hec est communis tamen quantum ad appropriata · licet non quantum ad propria ~
Nam et feminae eorum immutaverunt naturalem usum in eum usum qui est contra naturam · sic masculi in masculos
Naturalis usus est ut vir et mulier in uno concubitu coeant · contra naturam vero est ut masculus
masculum polluat et mulier mulierem · si quis vero illicita coniuge alia cognoverit · turpi
tudine operatur et peccat · sed non contra naturam · qui vero etiam cum ipsa coniuge alio modo quam decet
dormierit contra naturam operatur · sic cum aliquis cum eiusdem membro membrum inserit · naturalis
est usus · non tamen laudabilis sed culpabilis · ab ea vero parte corporis que non ad generandum
est instituta · si et quibus utatur contra naturam est et flagitiosus · Propter quod tradidit eos deus in repro
bum sensum ut repleti essent omni malitia et iniquitate · s[cilicet] fornicatione · que est omnis usus carnalis
commixtionis preter legitimum concubitum · Avaritia que est multa acquirendi et sufficientia pau
peribus erogare · Nequitia que est desperantia sui · Invidia que alterius felicitate torquetur
et qui talia agunt digni sunt morte eterna · et qui consentiunt facientibus · Consentire est tace
re cum possis arguere vel errorem adulando fovere ~
In quo iudicas alium · i[d est] reprehendis tempsum condempnas · i[d est] tu ipse teste et es tue iuste
dampnationis · Dum alium iudicas · quia hoc · quia cade · i[d est] falsa agis que iudicas · i[d est] que in aliis
reprehendis et condempnas Ambrosius Iudicet ille de alterius errore qui non habet in se
quod iudicet · ne cum de alio iudicat in se ferat sententiam · scimus enim nos specialiter vel
apostolus · quoniam iudicium dei est secundum veritatem · i[d est] secundum rei equitatem non secundum personarum acceptionem · quia
in nullo potest decipi · sic iudicium humanum · amore · odio timore · nimia severitate et similibus
sibi sepe corrumpitur · et quo tu quotiens non effugies iudicium dei · generale vel nus ·
sed particulare morte nullo modo effugies ~
An divitias bonitatis eius · i[d est] copiosa eius bonitate que est respectu omnium peccatorum generaliter eis multa
beneficia conferendo ministrat peccatoribus · blandiens ut ad penitentiam attrahat · et contemp
nis divitias patientie · i[d est] copiosa patientiam dei que est respectu peccatorum qui tot et tanta
peccatores sustinet · Non cito eos punit · ex malitia eos puniret differendo et contemp
nis divitias longanimitatis · i[d est] copiosa longanimitate dei qui non ad horam est respectu ·
peccatorum ex infirmitate · sed longa per multa expectans tempora ad penitentiam · hec nunc ex
hibet deus quia nunc est tempus nunc Et mirum est cum hec fatetur Augustinus · quod longani
mitas est qua per infirmitatem et non deliberati ad quam malitia peccantes · Deus portat
expectans ad penitentiam · Non dicis contempnis · ignorans quod benignitas · i[d est] bona voluntas
dei ad penitentiam te adducit quantum in se est et tu peccas · Dum vero de penitentiam promittis ·

Juiq. q contempnis bonum dei. contumeliose. q ignoras te contempnere. et ideo non debes
facere. q j Cor. xiiij. ignorans ignorabitur. ¶ Non est personarum acceptor
apud deum et deus non iudicat secundum personarum dignitatem sed secundum vitam que omnibus communiter dominat et gubernat. Sapie vj°. Pusillum et magnum ipse fecit et equaliter est illi cura de omnibus. Non enim
per prerogativam generis et dignitatem paciencia credere abiit ¶ Cum alii doctores cir
ca ipsum non doceres dociliter facere. Hoc enim primo debes intendere secundum rectum ordinem caritatis. Qui predicas
non furandum secundum preceptum legis q dicit lex. Quia lex dicit. cur furaris sensum et
intellectum scripture a lege surripiendo. Hic est vena aurea quam fur agit et auctor. Josue vij°.
¶ Doctores non mechandum esse. Exodi xx°. Non mechaberis. mechare. vel sensum legis verum
et vere scripture de lege tollis per falsum corrumpendo. et falsas tradiciones inserendo falsum potius
Est autem deus verax implens promissa. et enim verum est evidentibus. et de promissis stabilis
3° Dis homo mendax. Iniquum a se ipso est. quia labilis et certa. et per peccata deficiens et convertis
2° promissionibus dei. Ps. Filii hominum ut quid diligitis mendacium. ¶ Tribulatio patientiam operatur
quia per exercicium tribulacionis docetur aliquis esse strenuus dum fortiter tolerat tormenta. per quod sancti
martires vicerunt sevicia tyrannorum. operatur ergo patientiam eam exercendo. augendo et ornando. quia
ad tribulatio non tollit patientiam sed auget facit caritas que est donum spiritus sancti. Patientia
autem operatur probacione et purgacione. sicut metalla purgatur et probatur in igne. quanto magis
enim quis patitur. tanto purior redditur anima eius. et non resistit eius ordinacioni et diligit
eius voluntatem intelligens quia non est potestas demonum nec persecutorum. nisi a deo. sustinet pa
ciencia et probatus bonus efficitur melior. sicut aurum quia per ignem purum ostenditur et purius
redditur. Hec vero probacio operatur spem. vel certitudinem eterne future glorie. Spes enim
est certa exspectacio future glorie. que licet nobis vana videtur. sed testimonio virtutis patientie et
miraculorum firmatur. qui enim inter tribulaciones et adversa probabilis existit per patientiam. ille
securus premium future beatitudinis exspectat. spes autem non confundit. vel non facit sperantem erubescere
sicut quando illi qui sperat in homine mendaci. Jer. Maledictus qui spem suam ponit in homine. Certi
enim sumus sperantes in deo et confusi est. quia caritas dei qua deus diligit nos diffusa est. vel late
effusa est sicut oleum in cordibus nostris sic lux occupando cor nostrum tribus ut omnes cogitaciones
affecciones acciones intenciones ordinentur in deum. ut id fiat Mt. xxij°. Diliges dominum deum
tuum ex toto corde tuo. non a nobis sed per spiritum sanctum sic quod non potest esse caritas nisi ipse sine
caritate. qui spiritus datus est nobis in arram. et pignus in spem. Ephe j°. Dedit nobis
pignus spiritus qui caritate diffusa in cordibus nostris deum late diligimus. Cum effusionis largi
tate munere notat. Aug. Magnum munus dei donum dat ergo sibi
4° ¶ Ego homo qui cum unus per graciam liberatus circulis suis carnis operibus volo nolo consenciendo
ipotens enim sum mente vicio resistere dyabolo quia vicium per concupiscenciam carnis contrahit ex
carne. sed unde homo sit subditus. ego dico venumdatus in primo parente. vel ex vendicione
primorum parentum positus sub peccato. vel sub fomite vicio. ex culpa primi hominis. qui per
delectacionem sibi vetitam se et omnes alios vendidit. Ille enim se vendidit servum. ac per hoc
se sensit eius subiectum esse peccato. ut potestate sua uti non possit. quia enim quando cum posset
noluit. inflictum est ei non posse cum velit. Pro malo velle perdidit bonum posse
et ideo sub captivus sum peccati dicit. Venumdatus sum sub peccato. ¶ Ambros. Omnis qui
vendidit se consuetudine prave voluntatis. Sequitur. Quod enim operor secundum exteriorem hominem carne
et deliberata voluntate dimittendo bonum vel faciendo mala. non intelligo. vel non approbo. secundum
interiorem hominem non esse opinandum. quia ad videt se per legem sancti. et ad aliud. Apostolus igitur
assumit personam duorum hominum interiorem secundum mentem et exteriorem secundum carnem. Sequitur. Non enim quod
volo secundum interiorem hominem id facio secundum hominem exteriorem. quia velle non concupiscere et non possum

no concupisces. si at qd nolo id facio q volente rois grupisco ? io ve opor qd no
intelligo qz dimitto bom qd volo ? facio malu qd nolo. Non go hoc ago qd volo bom
s. ecundum interiore hoiem qd bom ego interior volo. sz qd odi malu id facio. Est em tri-
plex velle. Velle nature qd p se impotens e nc palmam metr. Velle vicij a quo vincit
? trahit velle nature. ? Velle gre qd velle vicij fugat. ? velle nature liberat. ?
subveniat. Ideo ille no redemptus gra carens ait Non hoc ago qd volo sz facio
id qd odio r malu. Si at qd nolo id facio r qz q volunte rois grupisco nolo
dimitte. tn dimitto id lege id pripiete qd nolo facere id tn facio. lege id phibente
tunc ego s interiore hoiem gsentio legi r ide volo qd lex. q qd nolo phibet ? qd
volo precipit. teste sua qm bona est. Nunc at ego interior iam sub lege. an tpr
go no oper id sz pctm r lex carnis. ad qd dicit ut ad sua lege attendat. qd habitat
ep in carne mea inclinando. Scio qd bom no habitat i me hoc e in carne
mea. s. i sensuali hore habitus inclinans ad bom sz ponit malu r fomes inclinans ad
malu. Theodulus. quoniam gpgo hoste meu domesticu pcto Nam velle bom adia-
cet mi hoc interio r animo me iacz i via mea debile ? no valens surgere ad bonu
hoc e velle insufficiens pfectu. sicut solet dici bn velle qd deus dare mi gram fa-
ciendi hoc ul id pro. grupit cia mea desire instinctus tuab in od tpe. Iuxta
carne go iacet ? gessit velle qz nale e quodammo velle bonu p roes. sz tale
est hoc velle. qz ep vi carnis supatur. Velle at dei carne supat. Pficere at
bom r pficere facere hoc e ad effcum pducere bonu no invenio i me. qz gram dei no
habeo. qui dicit Nalit volo bom. sz qz sine gra sua pssig dnatione pcti vt no
possit ic go vult. nc valeat nc audeat gducere. qz ptate eius alt e dns. go et
si velit no tn pt facere bom nc efficiens pficere. qz ex deo tm e eius gra dat carz
Non em qd volo bom hoc facio. q. d. qd bom pficere no invenio hoc i pte de q mig
vir ordo. qz nc ere id bom qd volo invenio sz ecgrio malu. qz ere id qd nolo. ? hoc
e. Non em qd volo bom hoc facio qz no invenio bom nc mirz qz no est ibi.
Multi stulti ste q no inveniunt bom in dig re qd tn ibi e. q dicit prit. Non em
qd volo bom volunte nali qz pp nar vult bom. insitum ei e nob naturalis aior bona
s. Boecius. hoc facio qz sz gra no sufficio. Liberum em arbitriu e facultas q
bom eligitur gra assistente ? malu gra desistente. sz ecgrio qd nolo malu vo-
lunte nali hoc ago volunte deliberativa. q. d. qz sz gra bo q mens dicat obmit-
to qd gmitto. Si at qd nolo id facio. gcludit superiore sniaz. q. ego
no facio qd volo sz qd nolo. si at qd nolo mente ? s hoiem interiore id facio car-
ne. s. dimitte bom ? facere malu. go ego no oper id malu hoc intior gsen-
ciendo oper id inclinando ad id ex quo por quo gcluditur. s. qd gsentit legi dei. ego
no oper sz qd habitat i me. r pximaz pctm r fomes pcti vel carnis grupia
vm oia oriuntur pcta. Se em pctm morte grupiscendo gmittit q ic ad pctm
trahitur. Possig em pcto no sua sz illius volunte pficit. Video alia lege
illi gria. s. fomite pcti q regnat i membris meis. vt i octo ad grupiscendu.
i manu ad opandu. ? hoc modo repugnante in bono. legi mentis mee. r legi nali
r rone ? legi moysi gcurrente i omni. qz lex moysi data e in adiutoriu legis na-
lis Galatas vo Caro grupiscit adusus spm. Fomes pcti q e ex carne ?
repugnat menti. vie dr lex a ligando qz ligat hoiem ne possit assurgere ad bom
? io legitte fcm est. vt q no obedint suo superiori ei no famulat suu inferius. r
ideo fr te e dns tuus infra te e caro tua. sum meliori ut famulat ? inferior nel
inferius. gtempsisti superiore torqre ab inferiori. Duo repugnante ? ere capti-
vante me i malo qz gssm ? opacione captivu ducente. qz gsuene peccandi dnar

in lege peccati .i. in peccatum quod dicitur lex quia dominatur in se ipsa sub concupiscentie
dominio quod lex peccati est in membris meis .i. ex carne inclinans ea ad malum.
Condelector enim legi dei quia video lex bona est. Volens quod ipsa iubet et gaudens
invicem ab ea secundum interiorem hominem qui adhuc est in quo non habitat peccatum. sed in car-
ne. et hoc tamen peccatum non est ex anima sed ex carne quia ex origine est carnis peccatrice.
et per traducere omnis anima sit peccatum. quia enim anima ex anima traducitur peccatum in se haberet
tamen peccatum. si anima traducitur et ipsa haberet in se peccatum tamen homo non se cognosceret
nunc autem cognoscit se. et condelectatur legi dei secundum mentem et interiorem hominem volens quod ipsa
iubet et detestans quod ipsa prohibet. ¶ Infelix non mente sed corpore ego homo
spiritualis et iustus quasi infelix sum per carnis rebellionem. quia caro non obedit spiritui ut tamen
privatus illa felicitate in qua primus homo conditus est. cum caro obediebat rationi. Gradus
enim fabricavit adam per quos ad filios eius expoliator ascendat nisi clementissimus
dominus protegat. quia natus est sub peccato hoste huius servi peccatum per quod aditum habeat ad me
sathanas. Infelix ergo sum cum per me non possum liberari. quis me liberabit de corpore
mortis huius. De dominio carnis et de corpore hoc mortificato et mortali et vitioso
in quo mors est. quod non potest facere in magnis ab. sed certe quis me liberabit. non lex
moysi non propriae vires liberi arbitrii sed gratia dei per ihesum christum dominum nostrum. liberabit
me in futuro gloriose resuscitando. quia gratia dei dedit nobis ut per eam dimissione
vij° precepta hoc retinere ut de cetero possit resipiscere ipso peccato ¶ Qui secundum carnem
sunt .i. qui mente consentiunt carni et secundum carnis desideria vivunt. quid eo vivendo
est ecce secundum propheticum. sicut quorundam deus venter est. Philippenses iii°. Non sunt iusti quia
sapiunt ea que carnis sunt .i. intenti et cudiosi sunt in carnalibus. carnalia quia omnibus
bonis concupiscentibus. quia repugnat iustitie et sic iusti esse non possunt. j. corinthios ii°
animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei ¶ Qui vero secundum spiritum .i. secundum rationem vivunt
quia rationi consentiunt et quod spiritus sanctus docet et inspirat. que spiritus sunt illa sentiunt.
.i. solliciti et studiosi sunt ad implenda spiritualia consentanea .s. opera virtutum que spiritus
sanctus approbat. Nam prudentia carnis que qua studiose agit que carnis sunt appetendo
bona temporalia et fugiendo mala et non credit nisi quod in ratione naturali reperitur quia eius sit
gravem peccatum et res stulta sit. tamen ita vult secularibus hodie mors est .i. dignus
est eterna morte j. corinthios i°. Prudentiam prudentium reprobabo. qui enim in carne
sunt .i. per concupiscentias carnis eunt et carnis voluptatibus delectantur deo placere
non possunt. Prudentia autem spiritus que est qua studiose quis agit spiritualia et credit
que credenda sunt est vita .i. causa vite pacifice in futuro et hic pax mentis .i. vita pa-
cifica hic et in futuro. fructus enim spiritus est caritas pax. ¶ Quicumque spiritu dei
aguntur .i. quodam impetu gratie ducuntur sicut dominus luce iiii° agebatur a spiritu
in deserto .i. ducebatur. non suo nec lege nature. propriete committente non adiuvante
Nam tanto magis efficitur quis filius bonus. quia largius datur ei a patre spiritus bonus quo
agitur et regitur et agit. Bene autem agit si a bono agitur. qui ergo non agit vel non
bene faciendo vel non ex caritate faciendo. oret ut quod nondum habet accipiat. Hii filii
sunt dei non servi servientes ex timore servili. sed ex amore filiali. si autem filii sumus
quod non est servorum vel leve. et heredes eiusdem glorie participes eterne. heredes
autem non cuiuscumque sed dei. quia eius fruemur beatitudine cum qua hereditate habitum. non
in more successionis humane .s. premoriente sed per congregate. coheredes autem christi
eius qui est heres principalis vindicare constitutus. per quem fecit secula. quod vult

cognoscimus et videmus in enigmate et in speculo. tunc autem facie ad faciem. 1 cor 13°
|| Vanitati subiecta est creatura. id est homo bonus in statu huius miserie. ad ro 8° Creata sub
celo subiacerent vanitati. non tamen volens. id est non spontanee licet sponte pecca/
verit. et ideo non volens penam sustinet. Unde super Augustinus. Peccatum est affectio inordinata
ut amans illa caduca que vana sunt. eccles 1° Vanitas vanitatum etc. Omnia enim que
q 9° || nascuntur infirma et corruptibilia sunt || atque vana. quia statum suum tenere non possunt
Corruptio ergo ipsa est vanitas cui subiecta est creatura. Patienter fert propter iusti/
ciam dei qui subiecit eam in spe. Scit autem iuste propter culpam suam et ideo patienter sustinet.
sciens deum subiecisse ad conservationem humilitatis. sed non sine solacio spei. huius quia ipsa crea/
tura id est homo super statu presentis infirmitatis liberabitur a servitute corrupcionis id est a cura quam
cum viciis et corruptibilis corporis quod retardat animam. Sapie 9° Corpus quod cor/
rumpitur etc. in libertatem glorie filiorum dei. in gloriosam libertatem quam habebunt filii
dei per spiritum sanctum per quem fiunt qui adiuvat nos. —
¶ Dis mundus ut Gregorius conquirit invocantes. id est non solum exterius sed in intimo cordis mundus fide r°
et opere vovent non sicut illi de quibus mathei 7° Non omnis qui dicit mihi domine. id est filium
patris per quem sicut per nomen maiestatis salus est in eterne bene.
Tene primam id est divini consilii imitatione. et hominis exterior vel interior predicte prima.
sunt dona dei id est promissiones et vocacio dei id est electio ab eterno et constituta interior et
exterior remissio peccatorum que prestatur in baptismo. quia ut ait Ambrosius. gratia dei in
baptismo non requirit gemitum neque planctum vel opus aliquod nisi solam voluntate
fide et cordis contritione et omnia gratis condonat —
¶ Si malefeceris time quia timendum est. malo enim timor est annexus quia malo de/ per 9°
betur pena. et debes timere Non enim sine causa gladium portat id est iudiciaria potestate
sed quia per gladium intelligitur evaginandum ad nutum imperatoris. Olim enim imperatores
nudis ensibus portabantur. Dei enim minister est id est loco dei. vindicat existens vindex in iram
dei pro offensa dei futuram vindictam ei qui male agit. quia hec punitio indicat
consistentes in malo eternis puniendos. est ergo vindex ad dampnum eius qui male agit
id est ad ipsum puniendum quia per penam presentem que infligitur a principe temporali. significatur
pena infligenda a deo in futuro. ¶ Que sunt a deo ordinata sunt
id est racionabiliter instituta et ab eo disposita sunt. omnia enim facit deus in modo pondere et
nō mensura || Gregorius. Deus imitandus desiderat qui fastigium potestatis alicui meretur utilibus
et non suis laudibus administrat. timore namque elacio non ordo potestatis in crimine
est. Potentiam deus potestati tribuit. elacionem vero potestatis malicia nostre mentis iungit
tollamus ergo quod de nostro conferimus et bona sunt que deo largiente possidemus. quia ne/
quaquam iusta potestas. sed actio prava quam prelatus retinere per se appetit non conferre dap/
natur. et ideo qui resistit vel ut dolo potestati id est honori potestatis habenti in hiis que ad potestatem
pertinent ut in tributo et honore. dei ordinacioni resistit id est habenti potestatem dei or/
dinatione. quia quod bonum purgatur et mali dampnatur Ideo dixit dominus ad samu/
ele 1° rege 8° Non te abiecerunt sed me. ad ro 13° Noli resistere quam facere potest.
¶ Noli vinci a malo homine perdendo pacientiam. Non solus patiens vincit. proverbiorum
16° Melior est patiens viro forti. sed vince in bono patientie malum hominem.
Nobilius enim genus vincendi est patiendo. et est bona contencio et salubre certamen ut sit
bonus quam malus. non ut sint duo mali. si tu iam non es malus opta malo ut
sit bonus. Displiceat tibi quod malus est. Placeat tibi ut fiat bonus ne sint duo mali —

vince ergo in patiendo quia si resurrexerit sibi ei merces erit

xiiij° Nemo enim fidelium sibi id est sue voluntati vel suo iudicio reliqtus vivit operando vita
opere sue in virtutibus · sibi sed potius ad honorem dei · qui enim lege frenatur
et regitur · non sibi vivit · sed deo qui legem dedit · Si lex non esset sibi quisque viveret
ita et nemo enim ita moritur id est vivus · sed domino quo iudice dampnatur vel coronatur
Sive enim vivimus vita virtutum domino vivimus id est ad eius laudem vel sub iudicio
domini ab eo iudicandi vel ut ei placeamus · sive morimur vitiis et peccatis domino mo
rimur · domino morimur id est ad similitudinem christi qui in eius morte baptizati sumus ut sicut
christus semel mortuus est et propter vivit · ita et nos sed mortui peccato in baptismo propter vi
vamus deo · Apocalipsis xiiij° Beati mortui qui in domino moriuntur · Bernardus
Cui non iustius commendo est quam ei qui id quod me moriretur non contempsit · inde ergo sibi
reddat vitam meam qui pro mea dedit suam · sive enim vivimus temporalibus virtutibus cor
poralibus vita coniunctione anime et corpore secundum modum temporalis dissolutione anime et corporis
vivimus · domino morimur id est ad laudem domini · Sicut enim magnitudinis eius non est finis
sic in re laudis non est finis · Non enim cum mortem fuerimus id est hac vita secundum carne
deficiemus laudabimus deum · secundum ergo vivimus virtutibus corporali vita secundum modum
temporalis vivis domini sumus id est domini sumus sive vel iudicandi domino quia christus et domino

Unusquisque enim iudicandus a deo · pro se · non pro altero reddet rationem deo · Cuilibet enim
dicetur illud Luce xvj° · Redde rationem villicationis tue · Matthei xij · De omni verbo ocioso
Ecclesiastes ultimo · Cuncta que fiunt adducet deus in iudicium · ita includet ibi pro abagens
Unde scriptum decet quibus iudicare non alterum Unde sequitur · Non ergo apostolus sic attendens
sequens dicit iudicemus nos ex opinione qui non usurpemus nobis quod ad nos non
pertinet Sed reprehendamus ea que nescimus quo animo fiunt In hijs enim duobus te
merarium est iudicium · scilicet cum incertum est quo animo quid factum sit · Vel cum incertum est
qualis futurus sit qui nunc vel bonus ut iudas in oculis hominum bonus apparuit et in
conspectu domini fuit dyabolus · Vel malus ut latro et paulus in conspectu hominum mali te
apparuerunt et in conspectu dei fuerunt angeli Ideo Matthei vij° Nolite iudicare
et non iudicabimini · Sed hoc iudicate magis id est hoc magis observando distinte quid expedit
ne ponatis offendiculum fratribus id est causam peccandi quia ita quod non peccat frater vero ex hoc
vel facies · Vel scandalum id est causam tristicie incedendo · quantum enim possumus salua tempore
vel te sine vite doctrine et iustitie scandalum fratribus vitare debemus Ideo Matthei 18°
Sed qui scandalizaverit unum ex pusillis expedit ei ut suspendatur mola asinaria
in collo eius Noli cibo tuo illum perdere quia plus est quam contristare
pro quo christus mortuus est · ex eius morte per cognoscitur quantum valet salus fratris
" Bernardus Attende te homo ex pretio ne vilescas · Perit enim infirmus in tua
scientia frater propter quem christus mortuus est · Noli etiam propter escam suspecta vel non suspecta des
truere in fratre opus dei id est fidem et alias virtutes et bona que in eo deus operatus est in
fratre · quia omnia quidem creata munda sunt quia ut in genesi legitur · Omnia fecit deus valde
bona · ad thimotheum 2° Omnia munda mundis · Et ad titum 2° Cum deus prohibeat
tamen me hoc dicere sed hoc potius dico · quia malum est homini qui per offendiculum dei vel
aliorum hominum manducat id est propter escam suam deum offendit vel proximum scandalizat
Ut adam propter pomum · esau propter lentem · iudei propter carnes in deserto · qui cupiebant car
nalibus vesci qui pluebatur manna de celo · Sic adam non delectabatur in porro quia non
propter porrum sed propter pomum mortem incurrit · Et esau non propter gallinam sed propter lenticula

pmatu suu pdidit. Id est regnum dei esca et potus vel hoc usu non acqri
nec amittit. Non enim usus ciborum sed gratia ds renovanda. sed iusticia vt bonu facias
bonum quod tibi vis velle fieri. et pax et concordia que orit ex iusticia est cum effec
cus non a faciendo malum bonu quod tibi non vis fieri. et gaudium non solum in corpore sed in
spiritu sancto. eius domus non superbia. ~ Explicit epistola ad Romanos ~

Ad Chorintheos

H D Corintheos. In prima nos seductos a falsis prophetis et pseudo apostolis
per pompe eloquencia ad obseruaciones legis. Hos reuocat ad catholicam fide
et veram sapiam. In 2a nos confusos et emendatos consolatur et laudat. quorum Cho
rinthei sunt achaici et ab apostolo audierunt verbum veritatis sed subuersi sunt a falsis apostolis. quidam
a pompe verbosa eloquencia. Alii secta iudaice legis inducti. Hos reuocat apostolus ad vera
euangelica sapiam scribens eis ab epheso per thimotheum discipulum suum. Et in 2a pag
pacata prima a chorintheis scribit eis consolatoria epistolam a troade per tytum et
collaudans eos et hortatur ad meliora. constatans quidem eos sed emendatos ostendens. Et
hec epistola continet 16 capitula. 2a vero 13. Prima ad corintheos ~

cc ei ¶ Videte vocacione vram quod quos voti estis insipientes enim et infirmi vos vocauerunt p 7
mundi stulta et infirma dei amiati. tales sunt vocatores vestri quod tamen confudunt sapientes
et fortes. et vos estis tales. quod non multi vel nulli vel pauci quod hoc dicit apostolus se. ipse enim fuit
sapiens in scripture de vocatoribus mundi primos credentes apostolos. sunt sapientes secundum carnem
vel secundum mundana sapiam. non multi potentes lata dominacione. Andreas nota Misit ancillas
vel potentes infirmos et viles. non multi nobiles genus tradite. Pauci enim nobiles fue
runt inter doctores xpiane fidei qui noui apostoli sunt electi. quod ergo ait non multi. non ait
nulli. forsan quod se quod solus inter apostolos sclarum tradere peritus et trenaze opus dimes
romane dignitate genetela germanis fuit. quod tamen hoc intelligendum nec usque est eis. vel
signum quod nil ad deum in genus tradite. Vnus enim est pater omnium nostrum. Malachi 2o
Non ergo tales. sed potius elegit deus que stulta sunt mundi vel despectos et ignaros mundane et
mundane sapie. quod quod stultum est dei vel quod sapientibus mundi videtur stultum de deo vt passio
et mors. sapiencius est hominibus vel quam homines possint esse vel videre vel intelligere. vt confundat
sapientes vel faciat erubescere et ad insipiam redigat sapientes pphos. et infirma mundi
elegit deus vel impotentes vt confundat fortia vel reges vt neronem et potentes sena
tores. quod quod infirmum est dei. sicut mors. forcius est hominibus. ~ Ambrosius Sicut duo
celestia vincunt terrena. sicut enim oculus noctue ad lumen solis. ita intellectus noster ad
diuina. Vn sole obscurum non potest videre nocte vel clarum. ideo infirmum dei non vero est
infirmum. sed videtur. quod infirmitas xpi magis victoria est. ipse enim virtus est moriendo
vicit mortem quam nullus gigas euasit. virtus enim xpi in infirmitate perfecta fuit per quam virtus
est diuinalis que et forcior omnibus hominibus. Non enim potestas super terram que ei comparari possit
Job 41 Et ignobilia mundi quo ad consapia. et quod plus est contemptibilia quo ad fortunam
elegit deus. et ea que non sunt vel ignobiles et contemptibiles et que nihil esse videbantur quo ad famam
vt ea que sunt vel que tamen ex se nihil sit. tamen ad sibi esse videntur. destrueret vel vincendo humi
liaret. quod per piscatores humiliat imperatores. ideo non elegit reges nec senatores vel pphos
vel oratores sed elegit plebeios pauperes indoctos piscatores. Non enim fidelis precedet msi
piscator. non humilis sequeretur orator. et hoc ideo fecit. vt non glorietur tamen ex suo merito
aliquid habens. omnis caro vel vt nullus homo iustus vel iniustus propter gloriet ex se sed deo ~

in comprehendit eius. s. dei. Si enim conspicit. vel si se attendit. nec omnis anima habeat vocem ·
¶ Et oculus corporis non vidit sensu corporeo quod non est color. nec auris audivit quod
non est sonus. nec in cor hominis ascendit. quod non est homo carnalis. sed spiritus spiritualis. non enim
cognoscitur hoc ratione eius quod carnalis est non spiritualis. nec est aliud terrenum vel res terrena homo corde
inferior sed primo potius eo superior. Et ideo dicitur non ascendit in cor hominis primo potius descen/
dit quod de sursum venit. Et ideo in cor autem carnalis sed solum spiritualis ascendit. quod enim cor
humanum plene non capit capitur. quod enim in cor hominis ascendit infra cor hominis est. ideo in
cor ascendit. quod enim ascendit in cor hominis ascendit. Deus non est ad hominem. quod autem ascendit cor
hominis. sursum est ab homine. infra ergo cor hominis est quod in cor ascendit. supra cor est etiam
ad quod cor ascendit. Et ideo tunc res dicitur ascendere in cor cum bene intellecta placet. hoc est quod fruatur
bonis. s. ea quae preparavit deus ab eterno in premium hiis qui diligunt illum. vel xpm qui est sapientia
dei. quod diligentibus deum in premium preparatus est quod nemo cognovit.
¶ Spiritus enim et non alius scrutatur omnia dicitur vel scrutatur. vel omnia cognoscit ac si scrutaretur
vel effective. omnia cognoscit vel scrutatur. vel scrutantes nos facit. Et profunda dei. vel secre/
ta divina misteria de eterna dei et huiusmodi. Scrutatur autem dicitur spiritus dei omnia non quod nesciat
inquirat. sed quia nil relinquit bonum quod nesciat. sed scrutantes te facit. quod enim dono eius
tu facis. ipse facit quod sine eo non tu facis. quod patet a minori. Quis enim hominum scit ea quae
sunt hominis secreta et voluntates et cogitationes nisi spiritus vel anima hominis ipsius et non alterius
quae in ipso est. quasi dicat nullus. Ieremie xvii°. Pravum est cor hominis et inscrutabile et quis cog/
noscet illud. Non enim tunc est quod secundum Ambrosium. cogitationes nostras a nemine sciri nisi ab ipso nisi
vel ab anima cor [illegible] ut ipsius [illegible] quasi hic dicitur spiritus hominis secundum apostolum. Ita et quae dei sunt
vel occulta dei et secreta nemo vel nullus cognovit quae autem sit homo carnalis. nisi spiritus dei. vel spiritus
sanctus qui revelat ea sanctis. quos cognoscere facit.
¶ Animalis homo ut sunt presertim non percipit vel perfecte capit ea quae sunt spiritus dei ut potentia sanandi
et resurrectione mortuorum et huiusmodi. nec enim estimat posse fieri nisi quod novit quomodo fiat. Homo
autem dicitur animalis duobus modis. vel animalis vita quae invaluit conveniunt ad modum bestie. Iohel primo. Con/
putruerunt iumenta in stercore suo. Et ideo dicit Augustinus li. questionum lxxxiii°. quod homo vita animalis
dicitur qui fertur dissoluta lascivia anime sue. quod non est naturalis ordinis metas. spiritus rector non continet
eo quod ipse deo se regendum non subicit. Animalis vero secundum dicitur homo alius qui de deo iuxta
corporum fantasiam vel lege litterae vel vocem philosophicam iudicat. Talis autem animalis non
percipit. subdit. stultitia enim est illi. secundum humanam scientiam et suam presumptionem. Ecclesiastici i°. execratio
peccatoribus sapientia. Proverbiorum xviii°. Non recipit stultus verba prudentie nisi ea dixeris quae
versantur in corde suo. Et ideo non potest intelligere spiritualia. sicut nec sensus carnalis apprehendit in/
telligibilia. quod spiritualiter vel quod spiritualia quae ipse non capit tamen comparantur vel aliis et eius
auditas cognoscit. quia animalis est quod audita improbat et non ea ad eius comprehendit. non ut compa/
rentur. ¶ Spiritualis autem homo iudicat vel discernit et intelligit omnia iudican/
da non tamen omnia secundum Augustinum qui continet divina scientia. sed quae ad vitam et iustitiam sufficiunt
vel omnia iudicanda. sed nec fide occultorum non patenti cognitionis. Et ipse a nemine vel a nullo homine
animali et carnali iudicatur vel reprehenditur vel intelligi potest bene vel male iudicet vel
intelligat. Dicitur autem homo spiritualis dupliciter. vel vita. spiritualis est vita quae spiritus dominum
huius rectore animam regit. Vel scientia. scientia autem spiritualis est homo qui et si ex parte et per specu/
lum videt. tamen de deo secundum imagines corporum vel lege litterae vel humanas phantasias non sapit.
sed spiritui dei subiectus. Iste sic autem fideliter iudicat omnia quae ita fide occultorum non patenti
cognitione. Et ipse a nemine vel a nullo homine animali iudicatur vel intelligitur utrum
bene an male intelligat. ¶ Nescitis quod templum dei estis et spiritus
dei habitat in vobis ut in templo. Psalmus. Dominus in templo sancto suo. Levitici xxvi. Ponam
tabernaculum meum in medio vestri sicut in corde et spiritus dei habitat in vobis vel spiritus sanctus
quod dicitur quia deus sedet in vobis. si quis autem templum dei quod vos estis violaverit in se vel in aliis

volens subditis fundatum et catholicam sonorem distinguit hoc templi. Dispp̄dit illa deus vel corpore et in aia ppter hoc scilicet sacrilegium. Hortare quod sollicitatores mona/
lium vel sororum virginum. de quibus ps. Polluerunt templum. et sic multo dispp̄dit illa deus
templum enim dei sanctum est. a tempore bapti quando in nomine habitat deus quod non enim spiritus sanctus sanctificat/
ficet et purget. quod scilicet templum quod estis vos secundum animam et corpus. Sicut enim tabernaculum le/
gale dividebatur in duas partes. Una pars dicebatur sancta. altera sancta sanctorum. hebreorum 9°
quod posuit ut compungat illos qui tempore committes corpora sua violat cum proximis
primum. Ubique enim adest spiritus sanctus ad honores in eternam vitam consignandos secundum vel dei me/
bra templi eius sunt. ¶ Nichil mihi conscius sum et non me remordet conscientia mea 2°
Actuum 23° Ego in omni conscientia bona conversatus sum ante deum usque in hodiernum diem. sed non
in hoc iustificatus sum vel non ideo me iustum reputo. quia potest esse aliquod delictum quod nescio
ps. Delicta quis intelligit etc. Ecclesiastes 9° Nescit homo utrum odio an amore dignus sit
quibus ergo gloriatur nimirum se habere cor. qui autem iudicat me dominus est et deus me iudicabit. dominus
solus est qui novit omnia solus ¶ Quid habes bonum quod non accepisti a deo. si autem
accepisti a deo quid gloriaris in te vel contra alios qui non acceperunt a deo a quo omne datum op/
timum Jacob 1°. sed a te vel ab aliis. ps. Non nobis domine non nobis etc. ¶ Tanquam purgamen/
ta huius mundi. de quibus mundus mancipatis reiciuntur et abiecte purgantur. et facti sumus omnium
peripsima usque adhuc. Peripsima est purgamentum ferri vel pomi scilicet id quod tollitur a
pomo et quod de gladio minus ut purgatior reddatur abicitur. ut lunatum ceterum et huius
et gladiis domorum consilie et per hoc omnia probantur quod ordo abiectiones suas et in primo pru/
dentes et fortes suis licet aliis alia videatur. gentes usque ad hoc tempus
¶ Nescitis quia modicum fermentum vel cuiuslibet peccatum quod commissum non arguitur et comes peccator v°
et fornicator alios suo exemplo ad peccatum trahendo totam massam corrumpit vel omnes qui noverunt
et non devitant. exemplo suo contaminat et inficit. qui cum possit arguere dissimulant. quomodo
enim iam erat dum pateretur reum. sed si quis probare non debet quod sint ideo abicere
vel probare non valet. dimittens est et iudice non est sicut accusatore dampnare vel ut
quod Judam abiecit quia non est accusatus ecclesiastici 1. qui tangit picem etc.
¶ Quid enim mihi de hiis qui foris sunt vel de infidelibus qui sunt extra ecclesiam multo et minus iudi/
care. ad me non pertinet. sed potius est eis blandiendum ut convertantur. non ne de hiis
qui intus sunt in ecclesia vestro et multo. si non multo. non de aliis vos maiores iudicate
quoniam de. sicut non de aliis. Nam qui foris sunt extra ecclesiam infideles deus tamen iudicabit
iudicio condempnationis non discreptationis. Unde non nobis iudicium eorum commisit. ut eos
nunc iudicemus ¶ Nescitis quoniam angelos apostatas qui cum essent creati indig/
nite tamen lapsi sunt. cum isti fragiles sint et hic esse angeli iudicabimur quia compug/
nantes scilicet contra sunt ab eis. ideo dicit nescitis vos hoc quod angelos iudicabitis comparatione
meliore sanctorum quantomagis possumus iudicare secularia vel de rebus huius seculi. multo magis
Augustinus de una Religione. Ille enim deus quod ille iudicat magis est eo qui iudicatur. Similiter
spiritualis homo iudicat omnia. ¶ Omnia mihi licent vel licita sunt respectu in iudicio. sed tamen omnia
non expediunt. et ideo non respectum ad ipsum meum omnia in iudicio quia expediunt. sed tamen
omnia bonorum respectivo licet mihi. ¶ Nescitis quoniam corpora vestra non solum aie vi°
membra Christi sunt tamen capite ut ei famulentur. secundum Augustinum quia verbum naturam integram totam assump/
sit secundum eam totam captivam animam qui eo aia consistit et corpore. tollens ergo a Christo Christi
membra Christi cum in te prendendo est. faciam membra meretricis. vel eius famulum vel sint
membra eius. absit vel hoc fiat. quoniam qui adheret meretrici corde et carne cum ea car/
nali commiscendo unum corpus cum ea efficitur. Fornicatio enim ambos unum facit. ut quo
in natura sit et in materia unum sit. erunt magis in genesi legitur de legitime coniuncte.

duo in carne una .i. in uno carnali opere in quo totus homo mens efficitur. si ergo legitime iuncti in actu carnali efficiuntur caro una secundum naturam sicut pretio. quia in una sunt una vir et mulier. multo magis illegitime iuncti. quia eodem modo est in ordinatis actu illo quod non est in fornicatione. quia mulier de viro et ambo in carne una sunt.

¶ Qui autem adheret domino quia facies eius vide non una caro. sed unus spiritus est cum spiritu domini. per preparatione eius in futuro et copula dilectionis eius in presenti. cum ergo unus spiritus est non substantie ydemptitate diverse enim substantie sunt spiritus hominis et spiritus domini. ¶ Aug. Sedulitas nos deo sociat. prelatas migrat. caritas coniungit. non dicit spiritus unus sunt quia ydemptitate sicut filius cum patre unum est et unus deus. ergo et pater unum sumus. sed quia accedit ille spiritus ad participationem veritatis et beatitudinis eius. ideo unus spiritus est cum spiritu dei. cum ei sic adheret ut sit particeps beatitudinis eius quod plene est cum saciabitur desiderium eius de bonis immutabilibus in ipsa eternitate domino suo cum ipso est. sicut ergo pater et filius unus sunt sunt. et unus deus. sic homo et deus diverse substantie sunt et unus spiritus non sicut filius. ¶ Nescitis quoniam iterum est quod membra et corpora vestra templum sunt spiritus sancti .i. templum dedicatum opere spiritus sancti in baptismo. qui spiritus sanctus in vobis est quia deus templi est. quod habete a deo patre et filio hospite et non estis vestri iure .i. vestre potestate sed dei qui vos emit a dyabolo pretio magno sanguinis christi ergo ideo fugite fornicationem et glorificate deum bene operando et portate eum in corpore vestro patiendo. ¶ Melius est nubere quam uri .i. ardere libidine. non quod hoc sit bonum sed operatio est abusiva. Iucunda enim est ignis usque ad consummationem devoratus. Uri autem est desideriis angi vel vinci. non quod ideo dicit melius quod bonum sit uri et nubere melius sed consuetudine locutionis est servitus. ¶ Scientia si sola est inflat .i. in superbia extollit. Actus 26°. multe littere te faciunt insanire. hec enim fuit plaga corporum .i. sapientum huius mundi. Vestre singulares. Exodus 1°. caritas vero edificat infirmos quod quod obesse potest dimittit. adde ergo scientie caritatem et utilis est aliter non. ¶ Quis militat suis stipendiis unquam. qui dicit nemo. Dabatur enim militibus stipendia de re publica. sic prelatus et plati non tenetur militare suis sed accipere possunt sumptus a subditis

10° Luce 3°. Contenti estote stipendiis vestris. quis pascit gregem et de lacte non manducat

¶ Si nos vobis spiritualia seminamus .i. ea que spiritum vestrum vivificat et a spiritu sancto data sunt. sicut verbum dei et misterium regni celorum. spiritum vestrum alentia. magnum est si nos carnalia vestra metamus .i. hec temporalia ad sustentationem gressa que vite et indigentie carnis indulta sunt. ¶ Omnibus omnia factus sum qui omnes sectaverunt ut omnes facere salvos. sic vos spirituales salva Luce 10 religionis sue observantia. omnibus se debet conformare quia secundum hoc omnis altitudo distorsis solitudo vos appetenda.

11° ¶ Omnia mihi licent que ad esca pertinet sed non omnia expediunt .i. adiuvant me in fine meo sed magis impediunt ¶ Omnia mihi licent sed non omnia edificant proximos sed quod caritate sunt. Nec querat quod suum est. .i. quod per se tantum magis non utile sed quod alterius .i. quod alteri prosit. quia caritas non querit que sua sunt

12° ¶ Vir ymago et gloria dei est. in hoc quod principaliter ipse representat ymago autem et gloria dei non debet abscondi. ipse autem est gloria dei cum dei sapientiam fert. Ambrosius Magnum est ut ymago et gloria dei velet quod vult in velo. ¶ Hec autem convenientius ymago dei quia ab uno homine sunt omnes homines. sicut a deo uno sunt omnia. Vir ergo ad ymaginem dei factus est non mulier. sed quod est ymago dei in velo. hic. quia unus deus fecit unum hominem. ut sicut ex eo omnia sunt. sic ex isto omnes homines essent. ut unius dei unitatis unus homo visitet. ymaginem gerat in terra. ut unus deus in hoc uno homine aliquod teneret unius principii videtur confirmare ad confusionem dyaboli qui neglecto uno deo per duorum usurpare voluit. Inde est vir est ymago dei. quia sicut ex deo sunt omnia. sic ex adam sunt omnes homines.

et c(on)tinuat c(on)ditate p(r)incipij q(uod) ab vno deo sit orta. q(uia) i(te)m q(uod) deus ee voluit. Vir
vir d(icitu)r ee ymago dei s(e)c(un)d(u)m Ambros(ium). q(uia) p(ri)m(u)s creatus e(st) ad ymagine(m) dei. v(nde) q(ui)o n(atu)r(a) ap(ost)ol(u)s
qu(omo)d(o) mulie(r) c(on)tegat ca(put). q(uia) ip(s)e sit ca(put). et io vir h(ab)et et regat mulie(re)m et io no(n)
h(ab)z vir signu(m) subiectio(n)is s(ed) libertate(m) et p(re)lacio(n)is. Et io gl(ori)a dei e(st) vir q(uia) ex eo
est et q(uia) deu(m) p(ri)m(u)s glorificat. V(n)n(de) fecit deus ho(m)i(n)e(m) ad ymagine(m) sua(m) vt sicut
deus p(re)est o(mn)ib(us) creature q(uia) o(mn)ipotencia sic ho(mo) o(mn)ib(us) t(er)rest(ri)b(us) a(n)i(m)alib(us) q(uia) i(n)tellig(enci)a(m) p(re)esset
No(n) t(ame)n s(e)c(un)d(u)m illa(m) ymago dei o(mn)i(n)o e(qua)lis. q(uia) n(on) ab i(ps)o nata. s(ed) ab eo creata. et q(uia)
no(n) est ei e(qua)lis. io q(ua)da(m) si(mi)l(itu)di(n)e i(m)p(ar)i accedit ad eu(m). no(n) e(ni)m loco(rum) i(n)t(er)uallis s(ed)
si(mi)l(itu)di(n)e accedit(ur) ad deu(m) et dissi(mi)l(itu)di(n)e rec(edit)(ur) ab eo. V(n)n(de) ho(mo) p(ro)p(ter) i(m)pare(m) si(mi)l(itu)di(n)e(m) dei
e(st) ymago dei et t(ri)nit(atis). et e(st) ad ymagi(n)e(m) dei f(a)c(tu)s. Filius a(u)t(em) ymago p(er)f(ect)a est et no(n) ad
ymagine(m) v(nde) q(uonia)m deus e(st). q(uia) e(qua)lis e(st) p(at)ri eius solus ymago e(st). Ho(mo) a(u)t(em) e(st) ymago t(ri)nit(atis) et ad
ymagine(m). V(n)n(de) fecit deus ho(m)i(n)e(m) ad ymagine(m) sua(m). H(ec) s(ecundu)m Aug(ustinum) de cathezizandis
Mulier a(u)t(em) gl(ori)a e(st) viri. q(uia) f(ac)ta in adiutoriu(m) e(ius). rudibus
Gen(esis) 2o Faciamus ei adiutoriu(m) si(mi)le sibi. no(n) ad carnale(m) c(on)cupiscencia(m) q(uia) n(on) corrupti
bilia corpora t(un)c habebat an(te)q(uam) eos mortalitas inuad(er)et s(ed) ut h(ab)ere(t) vir gl(ori)a(m) de ea
cu(m) ei p(re)iret ad deu(m) et se ei dare(t) i(m)itandu(m) s(an)c(t)itate. sic ip(s)e e(st) gl(ori)a dei cu(m) eius sapie(nci)a(m)
sequit(ur). Et h(ic) o(st)e(n)dit ordo creacio(n)is q(uia) no(n) est vir ada(m) ex mulie(re) eua. s(ed) mulier
eua ex viro ada(m) est formata. Et alia r(aci)o e(st) cur mulier est gl(ori)a viri. q(uia) no(n) e(st)
creatus vir ada(m) p(ro)p(ter) mulie(re)m. v(e)l in auxiliu(m) eue. s(ed) p(ro)p(ter) mulier eua p(ro)p(ter) viru(m) v(e)l
in eius adiutoriu(m). Finis a(u)t(em) nobilior e(st) hijs q(ue) su(n)t ad fine(m) etc.
Ideo excellenciore via(m) vob(is) demo(n)stro. gradatim volens illos ad potiora p(ro)uehi. et
q(uia) dix(er)at p(ro)p(ter)ias gr(aci)as s(ci)l(icet) log(ui) lingua donu(m) c(ur)ar(e) etc. no(n) p(ro)p(ter) ad mutua(m) p(er)tine(n)t. s(ed) ad
honorificencia(m) dei q(uia) p(ate)re gr(aci)e in corpo(r)e ex p(ro)p(ri)o sit. io ad(d)it p(ro)pt(er) k(arita)te(m) do(n)a excellenti
ore via(m) eundi ad deu(m) s(ci)l(icet) k(arita)te(m) q(ue) e(st) via q(ua) deus venit ad nos et nos ad ip(su)m p(er)tin(gi)m(us).
q(uia) maius o(mn)ib(us) donu(m) e(st). q(uia) k(arita)te(m) no(n) p(ro)p(ter) ad mutua(m) p(er)tinet et ad hono(r)e(m) dei ordi(n)at(ur).
V(n)n(de) in fine hijs q(ui) dicu(n)t. D(omi)ne i(n) no(m)i(n)e tuo p(ro)p(he)tauim(us) et demonia eiecim(us) et v(ir)tutes fecim(us)
dicet d(omi)n(u)s. recedite a me in igne(m). Nomi(n)e vob(is) opa(r)e i(n)n(o)t(escen)te demo(n)stro vob(is).
Etc(etera). Si linguis ho(min)um loq(ua)r etc. // Videm(us) n(unc) deu(m) et de deo p(er) spe
culu(m) v(e)l p(er) ymagine(m) s(ci)l(icet) a(n)i(m)a(m) in q(ua) re(f)ulget ymago dei et obscura si(mi)l(itu)di(n)e creatura(rum)
et in enig(ma)te. v(e)l p(er) obscura(m) si(mi)l(itu)di(n)e(m) ad p(er)spiciendu(m) difficile(m) et io speculu(m) e(st) a(n)i(m)a eius vi
de(m)us no(n) deu(m) nos(tr)i(s) in enig(ma)te. v(e)l obscu(r)e. t(un)c a(u)t(em) in futu(r)a b(ea)titudi(n)e videbim(us) manife
ste facie ad faciem se intuendu(m). e(st) e(ni)m q(uod) visio h(uius) t(em)p(or)is p(er) fide(m) e(st). alia futuri p(er) spe(cie)m. s(ecundu)m
Aug(ustinum) de p(er)s(onis) ecc(lesi)e manife(st)e eu(m) videbim(us) eu(m) sicuti e(st). No(n) agit p(ro)p(er)a(n)do v(e)l p(er)u(er)se
impediendo bona ne fiant. Psallam sp(irit)u v(e)l melodia cantus q(ua)m in(di)g(n)a e(st). psallam et me(n)te
v(e)l sp(irit)uali i(n)tellig(enci)a me(n)te q(uod) plus et maius e(st). orabo sp(irit)u v(e)l loq(ua)r lingua a sp(irit)u s(an)c(t)o da(ta)
in voce ymaginaria sig(nis) forma(n)do orabo et me(n)te v(e)l ita loq(ui) ap(pro)babo vt et sig(na) v(er)ba for
me(n)t(ur) in sp(irit)u et corde i(n)tellect(us) refulgeat i(n) me(n)te i(n)tellig(enci)a. et psallam vt q(uod) me resona(t)
(i)ta voce i(n)telligat et sic c(on)cordia i(n) me(m)bris eccl(es)ie ee debe(n)t. No(n) e(st) dissensionis
deus v(e)l discordie auctor n(ec) p(ro)ph(et)a(rum) q(ui)s i(n)cipit sic log(ui) c(on)pellat n(ec) p(er)mittit v(nu)m alteri
cede(re). s(ed) pace vt alt(er) alt(er)i cedat. alij dissensio(n)is eius et no(n) pacis. Turpe
e(st) mulie(r)i loq(ui) in eccl(es)ia q(uia) q(uod) disciplina eccl(es)iastica e(st) et q(uod) v(er)ecundia q(ue) d(ebe)t mulierib(us) i(n)e(ss)e
p(ro) p(e)cc(at)o q(uo)d i(n)duxit mulier ob eius p(re)uaricacio(n)e(m) p(ro)p(ter) d(ebe)t mulier v(er)ecunda(m). Si q(ui)s
ig(no)rat. h(oc) ee dei ma(n)data et no(n) vult crede(re) ee ma(n)data dei ignorabit(ur) v(e)l r(e)p(ro)babit(ur)
a deo in futu(ro). h(ic) e(ni)m de ignora(nci)a affectata v(e)l volu(n)tarie arce(n)scendi. v(nde) vt i(n)q(uit) Non no
ui vos. O(mn)ia honeste (e)t s(e)c(un)d(u)m pace(m) fiant in vob(is) et s(e)c(un)d(u)m ordine(m) p(ro)v(ide)m q(uod) n(on) vtilius
ni(mi)s vtili p(ro)pona(tur). Gr(aci)a dei su(m) id q(uo)d su(m). s(ci)l(icet) gr(aci)a e(ni)m dei ho(mo) n(ihi)l e(st). Vel gr(aci)a
dei su(m) id q(uo)d su(m). deo dat gl(ori)a(m) no(n) s(ibi) q(ui) eu(m) elegit in ap(osto)l(u)m et vere gra(cia)m nouat. p(ri)m(u)m eu(m)

sola gra dei dat . s3 p9 q gram incipiūt multa bona . multa eni fuit ī eo mala
cū pcaret etiā . cū g° greret hō multa mala . Addita ē ei q bonū q malo . q ont
cū dt . gra dei sū id q sū . q.d. lz ego me nl sū . tn ego deo z nō ego me . hōc ēē
sū gra dei nl ē z gra eius ad bonū vtendo ī me vacua v ociosa nō fuit q ea vsus
ē ad id ad qd data ē sibi q habūdācius oībs laborauit ¶ Sicut ī adā
oēs filij eius moriūtr morte corporali q hō nīcūq ab carne a deo ēē' ē° ita ē ī
xpo oēs filij eius spūali regeneratiōe viuificabūtr ¶ Vnusqsq ī suo ordie v ī
sua dignitate resurget . mīr ī ortu mūdi . ēē lz gm resurgat tn dnt .
¶ Manducem9 z bibam9 cras eni moriemr . Hoc ē desperantiū q. q nl futur sit p9
morte vetri student . vt pecora q fide asserētiū respūtōes nō videt dntes . qs inde
vēit . nō audiui voce cuiusqs inde venientis . ergo positus ē ī attaug aug z p' meg
Nullius voce audiui . qbs credere ē stulte si p' tuus surget credes . Deo eni sapit
z nō credis credes p'm ite3 mortuo z nō credis eā dnorū xpo . q testio dui' dis/
cipulorē qbs se gtrectādū pbuit . qs resurrexit . ī celū ascendit . p'm sig mīsit .
¶ Corpora sūt celestia vt volatilia z sol luna z stelle z ipa cora quā psgeria .
et sūt corpora terrestria . ut tenasterīū ut arborē z aliorē q terra gignit . angl' mo/
riatur . q ea p' celeste ē . ergo eo cora celestia dnt z nō ea tād . ergo adā vō q terres/
tre ē . terrestria corpa dnr inferiora . s3 a' ē celestiū glā v dignitas z pulcritudo
celestiū . a' aūt terrestriū . Et z ipa celestia int' se dnt . q alia ē claritas solis
v corpa z q celesti9 mīm hnt . Alia lune v btē vgīs . z q hō mīm hnt . Et a' stellarē
v aliorē scorē . z qbs detr fructus bonorē . Vt som stelle dnt a pōrib s. sole z luna
s3 ēē int' se dnt . stella eni dnt a stella ī claritate q' ū alia mg z mg fulget
Et z r° mortuorē ēē ī corporibs gsiliū grē . dnitibs glā z dignitate . z ita
dnti cor' resurget mortui . ¶ Seiat' v gripit' ī corruptiōe v corruptile
surget ī incorruptiōe v incorruptile z imortale . ēē ipassibilitas . Seiatr v mortale
z sepelitr corpus ī ignobilitate v sine hōre z vilitate . resurgit ī glā v gloriosū z clarū
ēē claritas . Seiat' v gripit' ī infirmitate v fragilitate patiēdi cui glis noceat q
imobile ē q nō vz se moue z vregile q nō pt se rege . surget ī virtute v vi/
uū z agile . ēē agilitas . Seiatr v corripitr corpus aīale alimēta egēs z alatūo
solū nō glificatū . surgit corpus spūale v tale q' ea cibis nō egeat . tn̄sies ī
nām spūs v hnt qdā spūalia z spūi naliā q agile z leue ēē cibis nō egens
qbs sustēte' vt corpat z q' nl deat ab aīa ī qs sesificatr p' ea sit aīalia . nō
dt spūs qr corpus ī spm vtat' . sicut vl' dnt . origenes . sic eni aīale corpus nō ē p aīa
s3 corpus . ita z spūale corpus nō spm putare dnmis s3 corpus c' p3 qr dotes corpore
s. claritas ipassibilitas agilitas subtilitas . ¶ Et sic scriptū ē hō p9 adā ego q oēs
alij nati sūt . ī aīaz viuentē v pote viuē . z vita corpori dante q' intimata z sustētata
ciborē v ī vita aīale cibis egente s. ligno vite z alijs lignis paradisi . Gen̄ ij° tn
nō viuificante . s3 nouissimus adā v xps q creatus ē ī dnotes . ut adā ego eius late formata
ē eternū q ēē gstatutus ē dns oīm . q ēē ē spūale pdm oīm . q dr nouissimus . q nō
futurus ē ei silis . ēē' ij° Vnus ē z scdm nō hz . i.e scriptū ē ī spm viuificante v viuifi/
care potente q ita corpus viuificat ī vita spūale . ut ulteri9 nō egeat cibi sustētatiōe
nec ēē solute . q ergo totū gen9 hūanū sūt quodāmo illi duo hoīes . s. p9 adā z s9 q ego
p° sūt nati z ego s° renati ro vtēs ī p'm hūani gnīs . s3 nō p9 fuit ī xpo q spūale
est s3 q aīale ē p9 fuit ī eo . Deīn q spūale . q p9 hnit corpus passile . Deīn
ipassibile . Nā eni sp nobiliorē formā sr ordiat ¶ In eius signū creauit deus p° statū
mundi informē Deīn fecit z distinxit Gen̄ j° . sic z de nobis fieri potest .
Et Aug9 ad gsentiū . q dt aiaz viuentē z spm viuificante hoc ē dna vt aliter

sit corpus animale · hic spirituale. Vita enim in corpore animali convivit sed non convivificat
usque ad auferendam corruptionem. In corpore vero spirituali quia perfecte adheret domino sic convi-
vificat ut spirituale corpus efficiat. Hoc enim patet de causa materiali de qua adam.
¶ Primus homo primum omnium corporale de terra quia de pulvere terre formatus est cuius per admixtionem
fit limus et hic terrenus est et animalis et passibilis ex natura. Genesis 3°. Terra es et in terram ibis
¶ Secundus homo est primum omnium spirituale est factus in spiritum vivificantem. Est de celo id est contingentie
celesti quia natura divina fuit humane unita. Non tamen humano ritu similiter ut homo conceptus
et natus sed celesti modo conceptus Luce 1°. Spiritus sanctus superveniet in te et hic celestis spiritualis
in omne. Quia terrenus pater animalis et mortalis. ¶ Qualis terrenus pater fuit id est
animalis et mortalis tales sunt et terreni filii terre appetentes qui opponuntur appetitibus cor-
porum glorificatorum scilicet animales ex animali et mortales ex mortali. Generat enim ad ymaginem
et similitudinem suam. Genesis 4°. Et qualis est celestis pater scilicet spiritualis et immortalis tales et
celestes erunt spirituales et immortales clari agiles subtiles impassibiles.
¶ Igitur quia tales erunt celestes ut possimus esse celestes sicut portavimus ante baptismum ymaginem id est corpus
sed vite similitudine terreni id est sicut ipso ad terram delapsus. Ita et post baptismum portemus et
ymaginem celestis scilicet sanctitatis iusticie veritatis et obediencie. Ad Romanos 6°. In novitate vite ambulemus
¶ Omnes quidem resurgemus id est omnes homines tam boni quam mali resurgemus. Hoc non angeli de quibus dicitur
quod intelligitur scilicet diceremus quia et si non omnes dicti post venientes morientur sicut eo
poterunt resurgere. Non ea ratione sed potius in morte precesserunt. Si ergo omnes qui repperientur post
venientes conveniens est quia obviam rapientur credidimus in eo raptu de mortalibus
corporibus exutos et ad eam modo immortalia redditu quod dicitur a quo corpore possimus
omnes resurgemus. Omnes ergo qui in adventu Christi mortui invenientur resurgemus. Sed non omnes omnino
dicti immutabimur in meliorem statum scilicet in gloriam immortalitatis sed soli sancti dei. Resurgemus autem
in momento id est in brevissimo et minimo et angustissimo temporis spacio. Et quia in momento est
modicum licet breve. Hoc addit in ictu oculi id est quam cito acies oculi aperitur visa. Vel quam
cito aperitur a palpebra id est in summa celeritate quam cito oculus radius transit ad remota
et involat media. Et si sit in post vel post tamen quod similis tempore fit. Sic et resurrectio mortuorum
fiet. In novissima tuba id est per voce magna manifesta et voluntate post quam non est alia.
Et quia quis querit an sit sonus · quidam · canet enim tuba. Quia per quam aliquod evidens signum
intelligitur et preclarum id est vox archangeli. Matthei 24°. Media nocte id est cum valde
obscurum et occultum est quando non sperabatur ecce clamor factus est ecce sponsus venit exite
obviam ei. Tunc veniet et mortui omnes generaliter et priores qui in momento sic re-
surgent per voce illa incorrupti id est sine aliqua diminucione membrorum accedet enim ossa
ad ossa ut dicitur Ezechielis 37°. Et nos boni et sancti tantum immutabimur id est in gloriam in-
mortalitatis et impassibilitatis mutabimur. ¶ Quomodo autem et qualis fiat immutatio. Supponit
subdens. Oportet enim quia eo quod bene sumus quia quod nobis promissum est. Hoc corruptibile corpus
induere incorrupcionem Job 19°. Quod rursum circumdabor pelle mea et induere cum vestimento incorrupcionis
ut ultra non esuriat vel aliquo ledatur. Apocalypsis 7°. Non esurient neque sicient etc.
Et hoc mortale hoc corpus quod digito interficitur ut eam rationem quod ut resurrecta interficitur induere
immortalitatem ut ultra non dissolvatur. Hec est veste salute. Ysaias 61°. Gaudens gaudebo
quia induit me dominus vestimentis salutis scilicet glorie. Cum autem mortale hoc induerit immortale
in nobis tunc fiet scilicet id est implebitur et magis aliter implebitur sermo qui scriptus est. Ysaie
26°. Vivent mortui tui domine. Et Osee 13°. Ero mors tua o mors.
¶ Nichil plus sequitur in exposicione alberti magni

Incipit epla ad galathas. In q̄ ondit ipos seductos a falsis apptis ut lege
circuncisionis suarent reuocat ad veram et catholica fide. Et hij sunt greci qui verbum veritatis
pō ab aplo acceperunt sz pg decessu eius temptati sunt a falsis aptis vt in lege et cir-
cisione consuerent. Hos aplus reuocat ad fidem veritatis scribens eis ab ephezo. Et
e vna epla vi capla gtinens

Ad ephezeos .ma. qui ab aplo verbum veritatis acceperunt et psteterunt in fide. Hos ipos
laudat et gmedat. et hij sunt de aziam. Et aplus scripsit eis a roma de carcere
p tytum dyaconum. Vna epla gtinens vi capla

Ad philippen. Sexta. qui ctia veritatem accipiendo psititerunt nec falsos aplos receperunt.
Hos laudat scribens eis a roma de carcere p epofroditum. Et hij sunt macedones.
Vna epla .iiii.or capla.

Ad colosen. Septima. qui a falsis aplis erant puncti. Hos corrigit et hortatur ad
fidei veritatem. Et sunt laodicen et aziani. Audierat enim verbum ab archippa qui et ministerium
in eos accepit. Ideo aplus iam ligatus scribit eis ab ephezo p tytum dyaconum et one-
simum acolitum. Vna epla .iiii.or capla

Ad thessalonicen. Octaua. In q̄ ipos collaudat qui verbo veritatis accepto tm pserueres
paterentur a ciuibus suis psteterunt in fide. Nec falsos aplos receperunt nec doctrinam eorum.
Et hij sunt macedones. Hos collaudat aplus scribens ab athenis eis p tytum et
onesymum. In 2a aplus notum facit et scribit eis de tpibus nouissimis et de aduentu
aduersarij et de deceptione eius. Ab athenis p tytum dyaconum et onesimum acolite
Due eple. pa quinqz capla. 2a tria gtinetes.

Ad thymotheum. Decima. In pa instruit eum de ordinationibus epatus et dyaconatus
et ois ecclastice disciplie. In 2a hortatur ipm ad bona mirij conformas eum de
ei regula catholice veritatis et qui in nouissimis tpibus sit futuri. ac de ipius aplo
passione. In pa scribens ei a laodicia. In 2a a roma de carcere. Due eple
quarum pa vi gtinet capla. 2a .iiii.or.

Ad tytum. In q̄ ipm amonet de gstitutione psbiterij ac de spirituali conuersatione
et de hereticis vitandis qui in scripturis iudaicis credunt. Hos increpat scribens ei a
necapoli. Vna epla duo capla gtines. Et est xi.

Ad philemone. In q̄ gmendat eum de fide et veritate instans et rogans vt indulgeat
onesimo suo seruo et ipm benigne recipiat. Et scripsit ei familiares lras ab vrbe
roma de carcere. P supscriptum. Vna epla vnum caplm tenens. Et e 13a

Ad hebreos Quarta decima. In q̄ destructionem et euacuatio lege mosaice et pfectionem
euangelice legis ostendit. Et qz xpc sit verus deus et homo et hominum et dei mediator et
paulus facit hic non eam quidem propter eorum superbia et nomen officij sui noluit
inferre sicut Johes in epla eadem roe dimisit nomen suum. Hanc eplam fertur
aplus ad hebreos gscriptam hebraica lingua misisse. Cuius sensum et ordinem retinens lucas
euangelista et pg decessum beati pauli apli greco sermone gposuit. Vna epla 13
capla gtines

Incipit epistola petri apostoli. Et eius liber continet duas epistolas quarum prima tenet quinque capitula. Et prima sunt capitula. Et in prima petrus gratias agit deo qui misertus est per passionem et sanguinem filii sui et eius salvat quadam et ad christi imitacionem hortatur corda et corpore informans ad humilitatem et admonet insidias dyaboli fortiter precavendas. In 2a docet de misterio et perfectione virtutum et de veritate cognoscenda

ccc 36 Et falsi cognoscere cavendis. ¶ In que desiderant angeli prospicere. 1°

Certa est eius qui passus est pro nobis hominibus gloria posterior. ut etiam angelice in eo virtutes cum sit eterna felicitate perfecte. non solum immortalitatem deitatis magnificentia. sed et assumpte humanitatis claritate. se aspicere gaudeat. sed tamen semper desiderant eius faciem intueri semper cessat. ut quod contemplo divine eterne ita angelos beatificat ut semper visa eius facie saciantur et semper eius visa gloria dulcedine qui nova insaciabiliter esuriat. sic et corporis prius quam gratia divine pietatis ad terram eam humane salutem misit et illustrando fidelium mentibus eam spiritu sancto qui tante maiestatis est et glorie infudit. ¶ Non corruptibilibus auro vel argento quibus prius solent captivi redimi mundi homines redempti estis a peccata de lege de vana vestra conversacione paterne traditionis vel adam qui homines in morte tradidit sed precioso sanguine quasi agni incontaminati qui immunis ab omni peccato actuali et immaculati ab originali. Precogniti quidem a deo et perpetuum ante constitucionem mundi quod per eum fieret redempcio. manifestati autem in novissimis temporibus per assumpta humanitate propter nos salvandos suscitavit eum a mortuis dabit ei gloriam in ascensione propter quod ut fides et spes vestra esset in deo. ¶ Ante omnia habentes in vos continuam caritatem ita ut vosipsi sitis eam diligentes non ex toto corda quia quidam diligunt eam temporalibus commodis. quia caritas 2°

multitudinem peccatorum operit. ¶ Et si iustus vix salvabitur qui ira dei suscipit et complectitur non quaquam per aliquid mali. impius qui non dei credit. et peccator qui etsi fidem eius recepit tamen opere contempnit et membra eius affligit ubi parebunt in fetido loco ¶ Augustinus ¶ Credite quare iustus in iudicio dei salvus esse vix possit. Dico quod ideo quia tanta dei iusticia esse creditur est ut merito quod in hominibus iusta esse videntur iudicio. vix iusta dei iudicio iustus id est homo videtur in facie deus in corde Gregorius Hec est nostra ad comparacionem divine iusticie deducta iniusticia est et sordet in comparacione iudicis quod fulget in comparacione operantis

ccc 37 ¶ Satagite vel maiori studio ad hoc laborate ¶ 2a epistola. primum capitulum

ut per bona opera per caritatem vos iuste vocatos a deo et electos et benefaciendo faciatis certam vocacionem et electionem et electos de vestra vocacione superno. Hoc enim facientes non peccabitis aliquando venialibus aliquando. sic enim habundanter ministrabitur vobis aliquid introitus in eternum regnum domini nostri ihesu christi vel virtutes per quas intrabitis et cetera

¶ Novit dominus pios sicut Noe de diluvio et loth de sodomis qui duo eorum potius de salvatione ... quia maior est numerus dampnandorum quam salvandorum. De temptacione eripere turbulentia ... et eos precipue iniquos vero in die iudicii sicut sodomitas et dyabolum et mundum cruciandos reservare. in corpore et anima qui quanto gravioribus libidinibus sunt oneribus supplicia tanto vero

ccc 38 iustus iudicabit. ¶ Melius enim erat vel magis malum. non cognoscere viam iusticie. ubi quod sit lege transgressio quam post agnicionem retrorsum converti ab illo. quod eis traditum est sancto mandato quia post illa mala qui sicut primum agunt. prevaricatores graviores sunt. quod lege enim transgressionis ignorans peccabat in eadem gravi peccato quam ante. 4

¶ Unus dies ad agendum ad apud dominum sicut mille anni sic apud homines ad unam solam rem agendam. et mille anni vel quicquid potest fieri in mille annis sicut unus dies vel videtur ita sicut id quod fit in una die iij

Explicit epistola petri apostoli

17 Jacobi aplī ē 28us liber. In q̄ teptatos et afflictos ad patie virtute hortat^r
et humane vite fragilitate pvitu lingue ac fidei veritate describit. Una
epla qui q̄ ptinet capla. 1 ¶ Omne gaudiu r maz et taz oīs ppter gau^ii ccc33
17 ut patiet sustineā. existiate fres mei qr q̄ corde pre eis sit habitu nt est
vn dolerate cu ī teptatoes vadas a psecutor nt a grupia q̄ vade teptat dedite.
qr io d^t qr sed vid q̄ ste ī magne digtate hore qr filij dei dū parmt^r carces et
tribulatoes a nescte bg magn^m tam fard vider^r. scietes q̄ pbao vre fidei q̄ pergit
vra fides. pacias opat^r r fact habe et intellige virtute patie. Patia at opg pfetu
h3 r pfte opates fat. pp qd sc^r ut sitē pfri no deficietes ī tormte et ī futo vite
gri ī no deficietes n^t q̄m ad stat pmij aurea n^t q̄m ad decē az sz aureola s3
plena trone suscipietes ¶ No go indignemi si mali ī mudo florēt. si vos pati
in qr no ē rpdame digtate ī tpalibg exaltad sz porig despiti. mali n^t hnt in
celo et vos m^t ī mudo s3 spe illig bo ad q̄ tedite q̄ ī oia gt gaud^o debete.
Patia go oes virtutes examinat et pgat q̄ si desit oes desut ¶ Si qs indiget
sapia spm illuatore. postulet a deo q̄ dat pie petebg oibg affluet qr dona
eg no sic ad mesura et mgpeat fragilite. et dabi^r ei ipa sapia q̄ de celo verit
sz attepor pize ī sit gtrada vod et q̄ salute sua petit. et io no od iusto dat
q̄ petit. sic paulo cu dem ē sufficit t^i gra mea. na vtg ī infirmite pfici^r
Impedmit em petitoez. disipia et indignitas et offensa petete. magtudo peti
tois et maiestas illig a q̄ petr debet ille q̄ petit. 1 ¶ Vir d^p aio. vgstab ē
ī oibg vijs suis. facile adiuh frct^r. exspere intra. ut a vite dividat et a deo fit
alieng et distribit^r ad errore. ¶ Beatus vir q̄ suffert teptacione
qm cu pba fu acti io vi. ut triumphates qua repmisit deg diligetibg se no muda
ut pphete et aplis. ¶ Temptao tbg mois agit^r. suggone hoste c^t si no tosentimg
ad victoria pducet. Delectaoe et gssu. Neo at cu tempta^r dicat qm a deo tepta^r
q̄ deg dimittat malas cogitatoes. Deg ed inteptator r no ē dimissor maloz
teptamtoz. ipe em neiez temptat r n^m fact sucidbe teptacod. Unusq̄sq̄ tep
tat^r a grupia sua vl cu cas suauia q̄ grit. Vel cu dpa ī mctua dimitit. abstrctg
a reo itme. et illecty ad malu. Deinde delectado at tosentiedo grupia cu grapit
p gseso radica fuit pst pccm r pduit ad actu madte Pccm vo cu gsuato
fuit p actu et asuetudine pue vite gnat morte r obnoxi te morte etne.
¶ Iudiciu sz ma r p eo q̄ fuit sz ma. fiat illi q̄ no fecit maz. io dete mcordit agr ccc32
na q̄ potuit et no fecit maz angi indicat^r sz ma iudicabit^r. Illi go q̄ no fecit
maz cu pxio du potuit. fit dapnato in futo sz ma saluate et liberate. sz no
sz ma placoate. q̄ go plg maioz qs a dno maz sua gse^r. eo dimsitg indigti pxo
maz negat. et iustg luit peas apiete. et qr vidise vie dm ma. io et vos obz cu
Et exaltat at ma iudiciu r supo^r iudico et q̄ illuiat iudiciu q̄ ē cu ma qr q̄ io
medabilg est tq̄ lucna supota cadelabro. sic go ī iudico dolebt q̄ no fecit maz pxo
in priti. ita q̄ fecit remunatus ī futo sz gdigna exultabt in corpor extg et gau
debit intg ī aia ī iudico. ī q^o dictu fuit opg ine et si habuit ad in iudico. ī go
pumat^r. talg oida ine. ugs peto extingui^r. bto go mcordes qm ipa ce
¶ Fides si no heat opa qbg dinulsat. mortua ē cita serpaz dsemetipa. qr em
vos pmisit op^e no implet. sic go sola vba pietate sola mdicu esuriete no recrat
si no ei tbg pbed^r et veste. ita fides sola tg sua no saluat. Duo sunt at ordies
saluadoze. qdā stati euolat ut mres. q̄ p iusticia colligu^r q̄ sic pauci. Alij p maz
q̄ detinet^r ī pea paze qui sic plures

¶ Deus superbis resistit · et pruit eos · et ipsi resistunt deo · qui non implent preceptum eius · humilibus autem qui 2°
non agunt contra preceptum dei · non pruit eos · dat graciam · i bona operacione qua volu*n*tate dei implent
et vitam eternam possident ¶ Et quare deus magis iste resistit quam hominibus et huius · eo quod omnes mor
pietates quas odit deus · Item quod non verum tamen ~~pro~~ gdit me et benignitati divine quem pro
dia · quod exempli pz · quia cum dues habunt plenitudinem omnium virtutum · spar tamen humilitate et mansue
tudine se dicit magistrum sui dicens · Discite a me quia mitis sum · et humilis corde ergo · Licet ergo omnes malos pundat deus · tamen superbis
specialiter resistit · dicitur quia maiori pena plectuntur qui deo soli pecato neglight · sed humilibus dat
graciam que de suorum plagarum virorum maribus vel mediti se sedit · Vsa · si quis rex · per me quod vid
¶ Subditi ergo estote deo et volu*n*tate eius implete appropinquate ei per humilitatem et bona opera et appropinquabit
vobis · dando graciam ut pmoueamini de melius et liberando ab angustiis · ¶ Resistite diabolo mala
suggerenti et ita fugiet a vobis / Risus vester mundicie qui fuit de leuitate scilicet et luctum qui contra
ad quem spectrat ergo pecatum et mali et gaudium vestrum mundi in merorem ¶ Humiliamini vobis
morem paupertatis et tribulacionis cum amore sendo deo ad spiritum dominum · vos ipsos abiciendo et exaltabit
vos in vita eterna ¶ Scienti bonum facere et non facienti peccatum est · illi magis est peccatum quam quod
si nesciret · licet ipsa bonorum ignorancia magnum sit peccatum · de scripturis scilicet · Ignorans ignorabitur
thesaurizastis vobis iram veturam de novissimis diebus ¶ Sit autem sermo vester est est et vere
quod est sit affirmacio · non non · vel de re quam non est sit negacio ut non sub iudicio veritate vel furibate
vel exponit iudicium · Ille ergo sub iudicio iuratus decidit qui et si iniugi · pecat · crebrius tamen quam ipsius
est verum decidit vel dissolute et indiscrete iurat · non est dz iurare esse ponendum · nisi ex vere et rea
necessaria · quia de omni verbo ocioso quod locuti fuerint reddere et tamen leue videtur · r(e)pli(cat)
7 ¶ Johannis epistola est eius liber · Et dividitur in tres epistolas · In quarum prima testificatur de
verbo vite et eius promissa luce affirmans dominum Ihesum esse advocatum nostrum · Et ad dei
et proximi caritatem inducit · quinque capitula continens · In secunda commendans sum (?) mulieres et filias
nostro ad caritatem hortatur · monens vos seductores hereticos evitare · vnum capitulum continens
In tercia Gayum ambulantem in veritate commendat de caritate qua exercebat in peregrinos
xxx9 et scribit · vnum capitulum continens ¶ Si dixerimus ergo quod societatem habemus cum eo quod sonete 17
deus cum illo et in tenebris peccato ambulamus · peccatum prius addentes · mentimur · si autem in luce
ambulamus sicut et ipse est in luce est et in luce · societatem habebimus ad invicem et sanguis eius est /
mundabit nos ab omni peccato · ¶ Si dixerimus quoniam peccatum non habemus et non habemus · nos
ipsos seducimus ad maiorem peccati · et veritas in nobis non est · Deus eo ab elate se subtrahit
sed tamen possumus mundari ¶ Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum si mandata eius firmiter obser ij
vamus · qui autem dicit se nosse deum et mandata eius opere non custodit mendax est · ¶ Qui
dicit se in ipso manere debito gradibus voti · dz sic et ille ambulat ambulare in vie iusticie
caritate pacie · et pro aduersis orare · nisi est spe a peccatis · si volumus in deo · ¶ Qui
dicit se in luce esse cognicione fidei et bone operacionis · et fratrem suum odit quod deus precipit diligi
in tenebris est · i in peccatis est in quibus natus est · usque adhuc · qui autem diligit in luce est ·
¶ Nolite diligere mundum vel habundancia mundi et pulcritudinem eius · neque ea que in mundo sunt
ut aurum argentum vel ceteri fluxum divinitatem · si quis diligit mundum non est caritas patris
in eo quia mundus dicta a mouendo · quoniam omne quod est in mundo concupiscencia carnis est cum pro tactum ut
gustum caro delectatur · concupiscencia oculorum quibus visus delectatur in pulchris vestibus · auro et huius
et superbia vite · vbi ambito scilicet non est ex deo create · que non est ex deo patre prime nobis
concedente sed ex eo quod nos applicamus ad mundum · sed ex mundo est i ex habundancia et pul
critudine et amore delectabilium causatur · et mundus transibit per ignem in meliorem mutabitur sicut
vt sit celum novum et terra nova et concupiscencia eius · i in illa die omnes cogitaciones malorum ·
et quicquid in eo est concupiscibile peribit · quia tempore patrande luxurie vel alius peccatum ultimum non erit
et in deus adherere poterit · non mundo quia qui facit volu*n*tatem quietem per assumit in quo mundo manet decimum
sunt et deus manens in eternum ¶ Videte qualem caritatem dedit nobis deus pater indignis iij°
ut eum amare noscimus ut filii dei nominemur in hoc seculo nomine et actu et post in futuro

sicut possidentes hereditatem bonam. et propter hoc quod filii dei dicuntur amatores mundi nos
diligunt nos sed affligunt. ¶ Sicut filii dei sumus per virtutes et prudentiam fidei et vite et miracula
que facimus et nondum apparuit nobis quod erimus quia non ascendit in cor hominis que preparavit deus diligentibus
se. scimus quoniam cum apparuerit in secundo adventu similes ei erimus. sed corpus immortales et impassibiles sicut
ipse filius et videbimus eum sicuti est in divina eius natura et secundum quod in hac vita nihil gratie / sed
¶ Omnis qui natus est ex deo per baptismo mundatus nativitate. peccatum non facit criminale. quoniam semen
ipsius i. verbum et sacramentum per quod gratia manet in eo. et non potest peccare. sed non peccat per quod
deum verum recepit. ¶ Tamen sciat mandata eius fide et opere in eo manet ut in Christo et ipse
in eo ut in mundo vase. mandata eius gravia non sunt. non trahunt deorsum.
¶ Omnis qui diligit deum credit te ex deo natus est per adoptionem gratie. qui non diligit deum non
novit eum. ¶ Omnis qui natus est ex deo non peccat ad mortem

Jude zelotis

Jude zelote epistola. est modicus liber in quo omnes de salute communi monet et loquitur de antiquis /
noe michaelis cum sathana et detestatur errores hereticorum et approbat doctrinam. Et
errores et nos eisdem comminando. Una epistola tantum capitula continens. ¶ Et sic patet numerus
librorum byblie vulgaris. Et secundum alios colliguntur quod in tota biblia sunt 36 libri inte /
grales qui in continuo habent mille et CC capitula 1200. Et hoc est verum si
eius liber hester solummodo habeat x capitula quia secundum aliam translationem habet 16. et sic
sunt mille ducenta et 3 capitula preter psalterium quod habet CL psalmos.

Incipiunt registra historiarum Biblie totius. Genesis 1º

1 Quod deus quatuor modis operatur
Quod septem sunt celi / creatura
2 Quod creando celum fecit superiorem spiritualem
Creando autem terram inferiorem
De principio. De luce. De tenebris
De ornatu hominis. / stellarum primo
3 De terra. De superbia. De imitatione
4 De spiritu sancto. De fluctuationibus cordibus.
5 De trinitate
6 Quod quatuor sunt de sacre scripture
De verbo eterno. De luce. De angelis
De visione dei. De conversione angeli
et hominis priore ad deum. Quod deus di/
visit lucem a tenebris et peccatores a iustis
7 De confirmatione angelorum et de divisione
angelorum ab hominibus.
8 Quod sol illuminat terram et luna noctem et
corda tenebrosa. Quod stelle ornant
animas et dividant perfectos ab imperfectis
9 De productione omnium statuum et omnium
Quod deus per producit omnia per verbum suum
De temptatione. De arida terra et aquis
Quod omnia flumina fluunt in mare / corde
10 Quod terra producit animam viventem
in virtutibus et sensibus mutatis / celum
De prima mente. De volatilibus ad
11 De baptismo / hominis
12 Quod pisces et volatilia sunt producti per peccatum
De formatione hominis ad ymaginem et similitudinem dei
De dominatione corporis super omnem creaturam
13 De dono vocis super carne
Quod deus inspiravit in adam spiritum contemplative
virtute et fecit eum spiritualem qui postea fuit animalis
De trinitate
14 Quod terra maledicta producit et in omnia her/
bis et fructibus comedebat
15 Quod deus fecit hominem ad ymaginem suam cum consi/
lio trinitatis postea fecit filium suum ad
ymaginem hominis. De erecto statu hominis
ad celum per naturam
16 Quod homo dominium suum per peccatum perdidit
Quod homo non fuisset mortuus nisi peccasset
/ mobilis fuisset

De duplici immortalitate hominis
17 Quod requies dei fuit requies nostra post hunc
laborem in patria. Quod sunt quatuor dies
Quod ariditas cordis prohibet pluviam super
18 Quod fons oriebatur / terra
In qua etate factus est adam / dei terra
19 Quod adam non est de parte dei nec de substantia
paradisus fuit beatorum vita. fons quatuor
20 Quod lignum vite signat immortalitatem
21 Quod vox et verbis spiritualibus et cibus anime
22 Quod arbor non erat sed erat signum obedientie
scientie boni et mali
23 Quod quatuor flumina sunt quatuor etates
Quod deus posuit hominem in paradiso ut
operaretur post labores manuum
24 De nobilitate eve et ade deceptione per serpentem
et de miraculis
De absconsione et excusatione ade
De delectatione vocis et nobilitate spiritus
25 Quod peccatum quatuor modis committitur et consummatur
26 De maledictione mulieris ade et terre
27 De tempore noctis ade et eve
Quod adiutores corporis non ducendi in mundo
De morte christi in cruce.
De temperantia et castitate
28 De contemplatione
Quod dyabolus evam et adam tribus modis temptat
Quod calliditas a dyabolo decipitur sit eva
Quod oculi sunt in promendi / et adam
quod per oculum cordis corporis eva protulit
prava cordis / tamen non peccasset
29 Si eva lignum tetigisset nisi plus in /
Quod per delectationem carnalem concupiscentia
seducitur. De medicamine per graciam.
De medio lucis tenebris / deum
30 De medio. Quod peccator indignus est verbo
De contemptu precepti dei ade et eve
De excusatione peccati ade et eve

¶ C9 prim^m 2^or modis gmitti^r 2 gsut^r
C9 maledco mulere sit pte illo
aie q carnalitati gaudet.
¶ De maledcoe ada q sola ho^a comed^t
2 q labor e9 t^ribulos gmaret. q
pulvis eet. s^t prior maled^o hic.
De cruce. C9 ada i9morlis cat9 fuit
¶ De statu i9morlite
¶ C9 alitas gusa ad roez mr est mioz
v bonoz opm
C9 mors prim se^o, de trite
C9 electio de padiso sit electione
pcore ab ecclia. De cruce xpi.
¶ C9 virginitas fuit i padyso
C9 cayn sit illos qui mortificas de
liras amat Abel vo sit illos q ad fu
turo glaz to^o desidio ste trisitud.
De oblacionibg abel 2 cayn / ee fbtg nos
De cto saffico C9 appetitg m^r 2z
C9 prim fuit in fontibg
¶ De dispacoe cayn
C9 ada ad silitudie dei fcs est
2 alij ad silitudiez ade s^r malos
¶ Archa sit ecciaz q gtinet bonos 2
Corvg sit r^eprobos. columba electos.
C9 arcg sit duo iudicia q dedit de9
i signu securitate. De hoibg
mal 2 mgpodite modig pp quos vet
diluuio ~
¶ C9 hoies an pfrcatu tm mortui^r
q tetu xx^o an pp pcta sua
C9 ho no coltibg platg e na^r.
C9 esg carnal 2 vim hoibg e gressg
¶ De ire in se. De supbia
Denudaco noe sit q ebriete se^o demi /
dario luxurie.
¶ Signt ecia denudacione xpi i cce
Et q boib publice mala ppositoze
displicet. C9 an diluvi^m no
fuit vinu. C9 e9nde dei 2
angeloze. De trite. De supbia
¶ De mutacoe linguaze.
¶ Egressio abrahe de tra sit xpm 2

31 egressio mem 2 subiectioez carnis
spui 2 vo 2 2 affcm
¶ C9 t^rbg modis dni fres 38
30 C9 no homg h^r mancte cui te
C9 illo vicia comem voez. De vo^oes no^o
C9 spalg n petit mas no^o
C9 vir iustg cepuit mag suas ab
33 ed mune De desidio prim adue /
32 tg xpi
¶ De desiderio i9gm^r celeste 2 pimo
mirabili p stelle. 38
C9 abraha aues no disit sit boi /
dividend sut a malis
34 C9 pg bap^m mundi de9 ea
De circuncisioe. De castite
C9 aliqd ppdeu lucze.
¶ C9 2or noia felicoz abrahe signt 39 40
2 quid spuiuo. De arbor^e cruce
C9 abraha t^rplice sugaz gett
31 De circuncisioe octaue dies
¶ De hospitalite ysaac 41
¶ C9 mala hoim no an credamg q pbe / 42
32 mg to dixit dns C9 abraha
loqr ad dmi meu cu sim cinis 2
pulvis q sit humilite magna.
De supbis et humilibg
¶ De ire in se 2 ggnosc^e se xpm pfte 43
33 De log cu deo
C9 uxor loth vsa e i statua sca e
cpm 2 gdmetu coze q respiciunt r^eto
ad pcta.
30 ¶ De vita gtep^{ua} activa 2 pfcoe 44
De doctoribg 2 quo pecamg in deu
¶ De doctoribg. De obiia. De passioe 44
34 xpi. ¶ De pfco pdicator
De ingredi^o bndre.
C9 xo^o na r^eprobox aia gudgit^r
De pdicatoribg
36 C9 gingia pdicatoze sit quod oez
37 xpi 2 ecclesie

26 ¶ Cuo sed deu petut q nobis
De gula · De primogenitura·
Q xr raptas esse diligit sic ysaac
¶ De presencia dei · De fimbe dei
27 Q pelles hedi peccatores sunt
Q cibus actiaz vita sunt et totenua
De gracia q uo dei
De gracia duplici
De odore iacob
De benedictione iacob
De primogenitura
Q amor q maiore benedicitur
Vere dominus est in loco isto
De servitu iacob pro rachel
Dormicio iacob in itinere morte xpi
in cruce signat.
Q dormicio iacob in itinere sunt a rerum
temporalium amore quiescere et oculos claudere.
De vacare et quiescere deo
Q iacob videns scala sunt prelatos
Q evigilacio iacob sunt continuum bonum
labore · De morte xpi·
28 ¶ De resurrectione xpi
De servitu iacob
Duo libri iacob duas vitas sunt
29 ¶ De fructu iacob aliis vii annis
30 Q virge iacob in stercia labore sunt
et angelica visione
31 De timore iacob esau
32 De baculo iacob
De lucta iacob cum angelo q contemplacionem sunt
De nervo rupto q sunt desiderium terrenum
amore · De oculis lie
33 ¶ De dina oppressa q mente vagante signat
Joseph venditus in egiptum xpm sunt vendit
De primo btoz et visione in carcere
De natiuitate et epyphania domini
34 ¶ Q vendicio et expoliacio ioseph xpm
35 ¶ De virginibus · De viduis

De castitate joseph
Q capti cum joseph sunt prepositi
huius mundi
De sompno pharaonis
De pulchritudine joseph et assenech
De penuria vii annorum in quibus dicitur
dominus est ad xpm quam sole dei
De crucifixione xpi
36 ¶ De doctoribus
¶ Q inebriacio joseph et fratrum et ...
37 signat · ~~et cibus~~ et ciphus ductus in sacco
beniamin · signat quod in corde pauli
et doctorum ... doctrine ... prefulge
bat eloquium
Q clamor ioseph ad fratres sunt cla
more xpi ad iudeos
De duplici sciencia
De duplici dilectione
De adventu xpi
De confessione
Q duo ... sub tractu terra optima
De stabilitate vite amore·
38 ¶ Q semen est verbum dei et ager cor
De sacerdotibus
De statu operacionis
De corpore xpi et cruce xpi
Q ... ossibus sed joseph

¶ explicit genesis

¶ Incipit Exodus

39 ¶ Q xii filii iacob ingressi in egip
tum sunt xii apostolos ingressos in
mundum cum xpo
Q obstetrices conservabant mares et
...
Q postquam ... mortuus est multiplica
ti sunt ... et ...

Quod si mortificres membra tua a
peccato tunc multiplicantur in te dona bona et
spiritualia.
Quod post novum significat diabolo
De pharaonibus et regibus
Quod vir virtutes robustas multe
res flumen seculi significant
Quod dyabolus conservat mulieres et
necat mares de seculo
Quod Ihesus ductus est in desertum de
exemplo nostro
Quod gesta sanctorum scripta sunt ad
nostram doctrinam.
Quod dyabolus cogit te ad opera sua
Quod insidiatur Christo nato et suis propter
ut fluctibus seculi tradat.
De sancta trinitate
Scutum in pectore quod significat legem et Christum
Et moyses quod percussit egiptium absconditum
sit de zabulo significat Christum
60 Quod rubus ardebat significat quod propter legem
non fuit cremata peccato
Quod cum moyses fuit admirans egip
tijs vocem domini non audit. Si peregrinus
fugit de deserto audit. sic est nobis
De spiritualibus mentem et temporalia
61 De nomine Ihesu
62 De via trium dierum de solitudine
De eloquentia oris
63 Cum sumus dij
64 De x plagis quod significant x precepta
Quod agnus immaculatus significat Christum
65 De corpore Christi et passione
66 Quod nobis egredientibus de egipto
sua mala a nobis recedunt.
67 Quod vii dies panis azimorum significant
vii dies pasce
68 De percussione primogenitorum
69 Quod deus pugnat pro nobis
70 Quod deus submersit pharaonem
De cruce domini
De baptismo sanguinis Christi
De dyabolo. De cruce Christi
Quod filij israel ambulaverunt de solitudine
tribus diebus
De murmuratione filiorum israel contra moysen
De adventu Christi in fine seculi
De corpore Christi et eius resurrectione
Quod manna significat supernam dulcedinem
De orbe et cruce
De mandato dei.
71 De diabolo
De contemplatione dei et ymaginem
De precepto
De sacerdotibus
72 De x precepta
De altari. De sacrificio
73 De apostolis. De trinitate
De homicidio. De viduis
De sacerdotibus. De decimis
74 Quod iudicio non sunt accipienda munera
De festis servandis et celebrandis
75 Quod lex dei est offerenda vigilia viridi
Cum potestates in contemplacione dei ascendunt
et de anima
76 De tabernaculo quod significat celeste palatium et
corpus Christi
De archa. De candelabro
De civitate. De discipulis
De laboribus. De virginibus
De prelatis. De sacerdotibus et ornamentis eorum
De lacrimis et contricione
De archa et quod fuerunt in ea

Incipit leviticus

De oblatione et Christo et dyabolo
77 De quinque sensibus et peccato

De contemplatione · De sapientia et gratia divina ·
De sapientia scolari · De cruce
Contra Christus bonus odor suus
Contra sal in omni sacrificio quod offertur
De cruce Christi
Contra velum significat carnem Christi
78 Contra ignis in altari semper ardebit significat cor in quo ardere debet caritas Christi semper ut accendatur sacrificium
De ebrietate que aufert cor
De spiritu sancto et de dedicatione
De igne spiritus sancti quo consumuntur peccata sicut ignis ille holocaustum
De sortilegio et ymagine et peccato
79 De confessione et quod ipsa est forma
De peccato sodomie
De preceptis et de dilectione proximi et patris et matris ·
De holocausto sine macula
De ordinibus et ieiuniis
80 De dyabolo qui persequitur talibus quod unus centum et centum decem milia

Incipit numeri

81 De numero mundi et lepra eius
82 De botro qui significat lignum crucis
83 De illo qui collegit ligna in sabbato
Contra dathan et abiron propter blasphemiam quos terra vivos in infernum deduxerunt
Contra virga aaron significat Christum
Contra petra de qua effluxerunt aque significat Christum
Et virga crucem Christi
84 Contra asina balaam significat simplices et devotos
85 De orde moysi

Deutronomii

86 De dilectione dei et proximi
Contra circumcisio et sepulture · et caritate
De observatione preceptorum dei
Contra neque ad dexteram neque ad sinistram
87 De peccato lepre
Contra mulier non debet induere veste virili

Incipit Josue

88 De manna et corpore Christi
De vii peccatis et iubileo et archa
De hospitalitate raab exploratore
Contra iherico mundum significat casurum ·
De fructu arborum qui significat quod non debemus mundum amplius diligere
89 Contra vigilia nostra

Judicum

De clamore et tribulatione ad deum
De contemplatione · De dilectione · dei suo
90 De sole De cruce Christi
De spirituali conversione et afflictione
De cruce Christi · De contemplatione
De igne spiritus sancti quo peccata consumuntur
91 Contra angelus apparuit gedeoni
Contra vellus gedeonis significat terram domini
92 Contra ligna que loquebantur significant homines vanos et vagos et infructuosos · in medio ecclesie separatos · sed vite significat Christum
Oliva spiritus sancti graciam
De virgine casta · De beata virgine
93 De mobilibus motibus · De humilitate
De fletu pro regno celorum
De sampson qui interpretatur sol ·

Primus regum

Contra helchana possessio dei interpretatur
94 De filiis gratie
De vita gratia et actiua et ordine
Contra sacerdotes ignari non sunt promoveri
Contra vana vacua cadunt in terra
Contra salus est in sole

Contra obedientia melior est quam victime

C. obia melior ē q̄ victie
C. p̄ signū crucꝭ dyabolꝰ fugat
q̄ s̄t cithā dauid q̄ eiecit dyabolū
C. dauid golya ‖ a saul
interfecit s̄t q̄ x̄ᵒ dyabolū afferit
97 C. p̄seruō dauid s̄t p̄seruͦ x̄pi
C. humilitas dauid q̄ dixit se in/
dignū ducꝭ filiā saul. s̄t x̄pi
humilitē. ꝛ silr sua p̄seruō s̄t
x̄pi passionē

C. 2ᵘˢ Regū

96 De mediatō
De illis q̄ nesciūt copescꝭ linguā suā
sed loquunt̄ ꝯt̄ se
C. motes gelboe s̄nt supbia et
luxuria
97 C. Jonathas sig̅t domū dei
C. osa p̄ teneritate tangens archa
pcussꝰ fuit
C. micol deridēs dauid sterilis fca
fuit ꝛ s̄t dm̄ dei
98 C. dauid s̄t x̄pm ꝛ ministros x̄i
de q̄ q̄ s̄t C. m̄ ministrat
C. mundꝰ dꝫ eē a corriꝑ q̄ vult alios
corrigere. De domo dei
De ꝯtemptu mundi. De dyabolo
De ꝯfessioē ꝛ ꝯfoē dauid
99 De odio extrīo ꝛ intīo dicauto
De incestu amō
100 C. omē modūl
101 C. suspensio absolō p̄ cesarea
signat carnale sensū
De cruce C. dauid hostiā
aq̄ bibē noluit s̄t q̄ q̄ illicita co/
misit a licitē abstinē dꝫ

C. 3ᵘˢ Regū ‖ pura

102 Virgo q̄ calefecit dauid s̄t x̄gīne
103 De mordiata ꝛ mala petitoē ꝛ
de d̄ignitate ‖ bitrū
104 C. grā dei libere ꝯquirit hoīs ar/

C. salomō petit sapiaꝫ q̄ petroꝫ
ꝯmēdat dnꝰ
105 C. obseruatō mādatorꝫ dei facit
longos dies
C. dēs lucē sue ꝯminiois hoīs
ad virtūs pucit
106 C. teplū qd edificat salomō s̄t
etiaꝫ ī̄ q̄ s̄t aplīs euāte ꝛ doctoēs
ornati intꝰ ꝛ ex̄ auro p̄fissie fidē
ꝛ caritē s̄t q̄t eē celēstē p̄dam.
De dedicatiōe tepli
De oroē salōis p̄ omībꝰ
107 C. glā implet domū
C. regina saba s̄t aīaꝫ x̄m vidē
desiderātē
108 C. roboā s̄t malos doctōs ꝯ etnā.
ꝛ eos q̄ sequūt̄ fatua ꝯsilia. ꝛ eos
q̄ vadūt p̄ latā viā q̄ ducit ad
etnā morte. ‖ grā
De vidua ꝛ aīa q̄ diligit dm̄ ꝛ de
109 De opībꝰ pietate. ‖ tplicit
C. x̄ꝰ ꝯfundit carnales hoīs
110 De trinitate. De futū pata.
De igne q̄ pgat pcta
C. helyas fuit cibatꝰ p̄ angelū
s̄t q̄ aīa nō pt viuē s̄ cibo dei

C. 4ᵘˢ Regū

111 De gaudio. De ꝯfessione
De ꝯsilio dyabli. De morte
De ꝯuersū ad fidē trinitē
De ascēsiōe dn̄i ꝛ pmō hoīs
De petē ꝛ acceptē
De vocatiōe dn̄i
C. deꝰ ē q̄ opat̄ in oībꝰ
De sale. De illusiōe x̄pi
112 De grā ꝛ amoē
113 De passiōe dn̄i
114 De septiformi grā s̄pt
De sapiā dei. De lepr̄. De muneribꝰ

Capitulum hostes non sunt ledendi
114 De oculis
Capitulum deus fuit pro turbacione
116 De elongatione vite

Paralipomenon

117 De vij gradibus troni salomonis
De pulcritudine salomonis
118 De desperate qui nomina eorum deleta sunt de libro vite
119 Capitulum adduxerunt [illegible] in terra
120 De [illegible] sicut numerum arene maris
121 Capitulum david [illegible] sua capilli capitis sui
122 De [illegible] pauce verbis
Capitulum [illegible] nulla sunt febre anime

Proverbiorum vel parabole

239 Capitulum non demus contemptui doctrina
De parua [illegible]
~~240~~ 241 De hiis qui veniunt ad deum contempnunt
242 Capitulum hoc diuicias acquirit pro sapiencia
243 De diligenti custodia preceptorum
244 Capitulum deus est honorandus de elemosina
Capitulum correctio domini non est abicienda
~~247~~ Beatus homo qui inuenit sapienciam 246
Capitulum custodie semita [illegible] splendet
Capitulum [illegible] rapiunt impium
Vade ad formicam piger
Capitulum [illegible] vita [illegible] messi
249 Sex sunt que odit deus
De ligatione preceptorum dei
250 Capitulum mulier [illegible] capit
Ego diligentes me diligo
252 De vij donis spiritus sancti
253 Misit ancillas suas
Noli arguere derisorem
Aque furtiue dulciores sunt

Filius sapiens letificat patrem
De labore - De mendacijs
Memoria iusti cum laudibus
De via . De multiloquio
De timore domini - De superbia et humilitate
De diuicijs - De morte iustorum
De consilijs De diuicijs De muliere bona
De longeuis De ditibus et pau[peribus]
De spe - De consilio . De via sapie[ncie]
254 Capitulum parcit virge
Capitulum sapiens timet peccatis
De timore domini . De [illegible]
De lingua De timore domini
De luce [illegible] . De fama
De [illegible] De pace
Capitulum reddunt mala pro bono
De diuicijs De humilitate
De auaricia De gaudio [illegible]
De oculis ad terram . De iudicio
~~240~~ De sermone De amico De stulto
De correptione De fidelitate
De muliere bona
264 De [illegible] . De honore
De operatione . De mendacio
266 De elemosina [illegible] . De [illegible]
De [illegible] . De pigre
De mundicia cordis De decepcione
De vita . De sacrificio raptorum
De inimicis et senibus
De muliere litigiosa
267 De [illegible] . De dilectione
De custodia lingue
268 De bono nomine
De honore diuitis et pauperis
De ymagine . De inimicis . De timore
De mundicia cordis De pauperibus
De diuicijs . Capitulum parcit virge
De vite De vino Capitulum reddet [illegible] opera
Capitulum sepies cadit iustus

269 Aufer rubiginem. De correctione
De flagellis. Diligetur ag/
nosce vultum pecorum
De pastoribus et disciplinis
De patre et matre. De castitate
De elemosina. De via. De rege
De loquente. De doctrina filii
De servo et rore. De iracundia
De divitiis et paupertate
De morte
270 Tria sunt insaciabilia
Tria sunt difficilia. De eo
Tria sunt que bene gradiuntur

Ecclesiastes

27[?] De vanitate. Circuit quod deus
De labore. De sole.
Quod homo in terram redit. De oculo
Quod stultorum infinitus est numerus
De sciencia. De risu. De somno
Quod vir est caput. De oculo
Quod vanitas in omnibus accipitur
De tempore ad omnia. De rege. De hominibus
De vovendo et voto

Canticorum

De adventu Christi. De doctrina
De sponsa et sponso
277 De domibus spiritus sancti. De nomine Christi
De incipientibus. De novis et
antiquis hominibus
278 Trahe me post te
De odore dei. De cruce
Quod recti diligunt deum
De prima et glorie et gracia
De malicia hominis. De pati
De gracia et prima et amore
280 De incipientibus gratibus sponse
Quod anima petit eum a tribulationibus et
a peccatoribus et a dyabolo temptationibus
Quod anima memor se conditam ad ymaginem
conditoris sui
De pulcritudine patientum
Quod deus animam liberat
282 De custodia sponse
De electo spiritus sancti. De cruce
De humilitate. De incarnatione
283 De passione et cruce. De nomine
De speciositate anime
De anima gracia coniunctione
Quod anima sponsum laudat
De puritate conscientie. De spiritu sancto
De odore Christi et virtutibus eius
284 De humilitate et paupertate Christi
De gradu humilium. Sicut lilium inter spinas
286 De gracia bonorum. De spiritu sancto
De caritate. De amore superiorum
De ardore dei
287 De peregrinacione
De amore temporalium. De spiritu sancto. De leva
De mutuo amore. Item
De ascensu anime in deum. De puritate mentis
De incarnatione Christi. Item de peccato per hominis
De vita activa. ibidem
De luce et illuminatione. spirituali
De invitacione a terris. De labore
De dulci predicatione. Item
Quod deus delectatur virtutibus
Quod pascitur inter lilia. ibi
De illuminatione cordis
De quo quod illuminat cor. ibi
De peccato ade. De re
De querendo deum ab anima
De contemptu terrenorum. ibi
289 De lecto mundi
Quod anima alii vicerunt in scolaribus qui va/
lent ad missionem sponsi

De operatoribus · De dilectione ihesu
ab anima · De gratia · De sponsione
290 De claritate anime · ibi
De egressu a terrenis
De pulchritudine anime
De triplici gradu ad deum
De unitate · De pietate
De subditis · ibi · De dilectione proximi
De dulci et secundo et dura correctione · ibi
De orto domini
De vita activa et contemplativa · d.
De fonte domini · De spiritu sancto
De pacientia tribulacionis
293 De temptatione · Item quod vocat ea
294 Cur promittit p. d.
De cibo anime · De verbo dei
296 De exemplis sanctorum · d.
De persecutione · De contemplatione
297 De octo virtutibus · De contemplatione
De amore terrenorum et proximorum
De veste sanctorum · De operatoribus · d
De pedibus · De cogitacionibus
De compunctionibus · ibi
De amore proximorum · De caritate
De compunctione · De oratione
De labore · De exemplo proximi
De dignitate · De apertione peccati
De visione dei et hominis
De compunctione · De satisfactione
Cur ab aliquibus dicitur quod aliquis
De pulchritudine eius quam habuit ante
Qualis sit quoad membra sua
Cur quanto clarius deus videtur
Cur deus prudenter audit tria
De operatoribus · De anima eius et anime
299 De verbo patris
De conversione dei in via · De cogitationibus
De loquendo · De hominibus et
De beatitudine · De contemplatione
De omnibus peccatorum
De commendatione sponse
De eius proximi · De caritate anime
De fama proximis · De ideo
303 De labore in vinea · De secreto
De subito · Sequitur eius · Pone te
Cur fortis est ut mors dilectio
Cur aque multe · De ordine
Fuge dilecte mi · De persecutionibus
304 Cur ita sunt oscula

Ecclesiasticus

195 De sapientia divina
196 De timore dei et timentibus deum
197 De observantia mandatorum
198 De honorificatione matris
199 De peccato proximi qui non honorificaverit patrem et matrem
200 Cur non debemus alta querere
201 De elemosina
202 Cur homo debet pro veritate dicere
203 Cur non debet confundi confiteri peccata
204 Cur non debes esse leo in domo tua
205 Cur beatus est deus qui
206 Cur non debemus esse solliciti circa res
207 Cur non debemus multiplicare peccata
208 De conversione peccatoris
209 De auditu verbi dei
210 De avaritia et verbo dulci
De malo · De honore · De labore
211 De muliere · De filia
212 De secreto · De visu mulierum
De amico antiquo · Qualis est iudex talis est
213 De amore · De infirmitate et medico
214 De sobrietate · De iracundia · De laude
217 De vestibus · De doctrina · De avaritia
De elemosina
De divino · De dilectione dei
De corde · De iustitia · De amore

Quod pnegij e. Quod insanat cordis
cupidi. De auro. De elemosina
De ope ethno

216 De iocunditate et exultatione
De creatione et ymagine hominis
De filijs impijs et eorum dampno
Quod deus de terra creavit homines

217 De potentia hominis
Quod ante mortem est confitendum
De rinc et de creatione sit

218 De dulci sermone et confusione
De orbe et cure scelandis
Quod retribuet cuilibet secundum opera sua
Quod mulieres et vinum apostotare faciunt

219 De levibus cordibus et stultis
Cui secreta non sunt revelanda

220 Quod sapiens tacet
De sapientia abscondita

221 De iteratione peccati
De fuga peccati. De peccatoribus
Quod ubi non est sermo ibi est amaritudo
Quod super mortuum est plorandum

222 De avaritia
223 Quod gloria magna est sequi dominum
224 Quod spiritualis creatura spernit corde
225 Quod tria placent deo
226 Quod tres species odit deus
De timore dei et ad videre
227 De bona mulieris ope
228 Quod vis ponderato. De tiore dei
De contritione

229 De elemosina et hospicio
230 De correptione filij
De spirituali paupertate. De sanitate
De ira et iocunditate. De avare
Beatus dives qui inventus est sine macula

231 De vino et dampno suo
Honora te posui. De timore
De fatuis. De filijs. De macula
De hereditate. De crosite. De sompnijs

De hominibus et temptationibus
De elemosina et sacrificio rapine
De uno edificante et cetera

232 De reditu ad penitentiam
234 Non appetere conspectum dei vacuus
De ira dei
Cum quibus non est consilium habendum
De vita. De gulositate

238 De medico honorando
239 Quod bona hominis creata sint
240 De labore ab adam. De vino
De timore domini. De paupertate
241 Quod amara est memoria mortis
De rino et maledicto
De nomine boni nominis. De dote
242 De muliere non respicienda. De data
Quod mulier est custodienda
Quod melior est iniquitas viri quam mulier bene faciens
243 Triplex sol exurens montes
244 De patribus et prioribus antiquis
245 Enoch translatus est in paradisum
Quod pater est caput meum
246 Corona aurea super caput eius
De fama scorum odorante

Sapientie

169 Quod non debet obedire spiritui
170 Quod in simplicitate cordis querendus est deus
171 Quod perverse cogitationes separant a deo
172 Quod spiritus disciplina effugit
Quare deus permittit homines cadere
173 Quod spiritus domini replevit orbem terrarum
174 De immaculatione
176 De ill qui ira peccata facit et et
177 De martiribus
178 Quod boni fulgebunt ut sol
179 Quod quiescit bonis et mala in inducio
180 Quod bonorum laborum gloriosus est fructus

181 Quam pulchra est casta generatio
182 De virginibus ibidem
De martiribus hi sunt quos aliquando etc.
183 De stulta spe impiorum hec in via
Transierunt hec in cora via
186 Iusti ad impetum venient
Quare sunt homines vani et sine regione
187 Quod potentes potenter tormenta
189 Quod mortuus post fuit cogitatum deo
190 Quod est candor lucis eterne
191 Quod sapientia attingit a fine usque
192 Quod corpus quod corrumpitur
193 Misereris omnium et nihil odisti
194 Si peccaverimus tui sumus
195 De radio solis

Incipit Job

143 De conditione hominis et Iob opere
De timore et iustitia et spiritu sancto
144 De divitiis et verbo dei
145 Quod culpa sequitur epulas
De temptatione spirali [vel spiritualis]
146 Quod pauci sunt ubi non habeat locum
147 Quod in flagellis debemus deo gratias agere
Quare cecidit domus mee
148 De gratia et eorum virtutibus
149 De patientia Iob quod non murmuravit
150 Quod deus diligit animam
151 Quod spiritualis duobus modis depingit
Quasi effodientes thesaurum
De simone et corruptione dei ibi
De sepulchro et bonis operibus
152 De militia hominis super terram
153 Quando homo expandit a deo
154 De gratia spiritus sancti
155 Quod deus facit peccata in sacculo
Spoliavit me deus corona
156 Qualis est radix mea in rine
157 De anima quod videt eam deus hec

158 De oculis stulti
159 De consolatoribus
160 Quod pepigit fedus cum oculis
161 Quod peccata mea non noverit deo
Quod deus potest non abiit
162 De ultimo iudicio
Quod deus omnia videt
163 De spiritu sancto
164 De predicatoribus et angelis
165 De potentibus huius seculi
167 De generatione sua

Thobias

126 De decimis. De informatione pueri et de patri
127 De patientia et superbia
128 De elemosina et de die
129 Quod debet sponsi facere in tribus noctibus
130 Quod dormit raguel filia sua
Quod angelus illuminat tobiam
Quod deus probat patientiam hominis quod iuste patitur
131 De abrenuntiatione ibi
132 De sua conversatione

Esdras

133 De ornatu confessionis
134 De templo et domo domini
135 De doctoribus et verbo dei et lacrimis
136 De thematibus in palmis et de egressu de portis

Hester

138 De convivio ultimo
139 De spiritu sancto et de corpore christi
140 De sponso et doctoribus
142 De communione
Quod non licuit indutum sacco palatium regis intrare
De pena et qui volunt deum rogare

Judith

133 ¶ Quomodo dyabolus est solus soli
Quomodo deus facit qui volunt deum rogare
per noctem · ibi
132 ¶ Quomodo fecit iudith vidua post mortem
viri sui quod in secreto sibi remansit
134 ¶ Quomodo iudith occidit holofernem sed
quomodo nos debemus occidere tempta[tiones] magnas
De commendacione iudith
136 ¶ De gratiarum actione vocali
De humilitate mundi · vide
137 Quomodo demus corpori vestes

Machabeorum

De luctu · De instructione filiorum
in morte et caritate
De sperantibus in deum
De precepto dei
Item de peccatoribus
De spolio et bello
De templo et altari

Ysaias

304 ¶ Quomodo homo non cognoscit creatorem suum
sed iumenta
Quomodo in nullo homine est sanitas
Quare deus non exaudit
De contricione et confessione
De puritate cordis
De conversione aque in vinum
De malis iudicibus
De mala prelate
De superbis mulieribus
Quomodo deus decalvabit eas
De fructu bonorum operum
De ebrietate et operibus dei
De mercatoribus · De oculis sublimis
De vino et ebrietate
De malis iudicibus · De visione dei
De vita per carnem
De luce in umbra
Puer natus est nobis
De malis dominis
Exulta et lauda
Subter te sternetur tinea
De tormentis inferni
Quomodo non erimus perpetuo in adiutorio
Domine in angustia requirent te
A facie tua concepimus
De spina et silencio
De visione dei · De leticia eterna
De ymagine · Gloria mea
Vos causa ferri · Gloria mea
nota ¶ Cum ambulaveris in igne
De via dei · Et erit lux lune
De claritate ... · De pace et bello
Quomodo mala non sunt a deo creata quia non sunt
Dabo in syon salutem
nota ¶ Non est pax impiis
Leticia super caput
Consurge ad virtutes
Mundamini qui fertis vasa
Generacionem eius quis enarrabit
Vere ipse languores
Ego creavi fabrum
Pedes eorum ad malum
Tunc videbis
Qui sunt isti qui ut nubes
Occupabit salus muros
Iniquitates vestre diviserunt
Sicut mater consolatur

Jheremias · mala

307 ¶ Quomodo non possit edificari bonum nisi destruatur
Quomodo Jheremias vidit virgam et ollam
quod significat peccatores
308 ¶ De precepto · De recessu a deo
De iterando peccata
Quomodo deus vocat alas
Quomodo mala sequuntur ex peccato
De crimine et luctu · Luctum unigeniti
Quomodo tempus fugit hic · De avaricia
Quare via impiorum prosperatur

Qz orans nō exaudit[r]
De virtute verē orōis
Qz aīa ē sponsa
Qz mundus ē cordis
De gradu spūs scī
De temptacōibus
Qz deus videt cor
De diuitibus z raptoribus
De libro vite z veā dei
De gaudio regni celē
De gūsione peccōre
311 De corde vino

Incipiunt treni
312 De fletu z lacrimis aīe ꝑ peccā
De decorē aīe z virtutibus
De lectione pecdū · De malis
O vos omēs q̄ transite
De excelso misit ignē
Oculus meus depdatus est aīaz
Quō obscuratū ē aurz · De ira dei

Baruch
De via dei · De regno dei
In terra visus ē z cū hoībus ꝯu̅
De decorē aīe
De precepte dei

Ezechiel
De speculo creature
Qz rō scā scis ē · De rote
Qz puluīsce scīe terra
De ꝯfessōibus · Nolo mortē
Hodie pavete · De peccātis
De ymagine bona z mala
316 De puissiōe dei · De mare
De auro · De signo thau ·
De cruce · De morte aīe
De mulie mestruata peccōre
De odio peccātis · Qz nō vult mortē
De sigillo silitudinis · De gūsione peccō/
319 ris · De voltio medicō

Daniel
320 Qz ignis nō lesit pueros tres
De temptacōibus
De arbore nabugodonosor
Qz peccā excludunt a dīvinū firat
Qz deus dnorē libeat z reos morti
De ieiunio z afflictiōe
De corpore xpi

Osee
De incarnacioē dnī
Ducā eā in solitudinē
Desposabo te m̄ ꝯ iusticia
De desposatioē aīe
De vocatioē peccōre
De vrīne dnī
De bonis opibus
Qz deus vult maz
Facti sunt abhominabiles
Qz deus ē vob estuate
De morte z sanguine xpi

Amos
Qualiter peccā ꝯmittit
De diuicia dei
De vob q̄ dorte ꝯ lectis ebneis
Quid tu vides amos

Johel
Computruerunt iumenta
321 De quinqz sensibus
De ꝯfessōibus primaz
De castitate z ieiūio
De gūsioē ·

Micheas
322 De odiis mal opibus nocte z die
z mane
De fortitudie spūs scī
De luce in tenebre ·

Zacharie
De impietate dyaboli

Malachias
De luxuria

Explicit vetus testamentum

Novum testamentum

Matheus ewangelista
323 De c rote et c figuris per quas designantur .iiii.or euangeliste
Iohannes baptista primas de deserto predicauit
Omnis arbor que non facit fructum excidetur
Penitentiam agite appropinquabit enim
Non potestis duobus dominis seruire
De quadragesima
De modo ad ieiunandum
Si oculus tuus scandalizat te
Sit sermo vester est est non non
Nolite resistere malo
Diligite inimicos vestros
Estote perfecti sicut et pater vester
Dimitte nobis debita nostra
Ubi est thesaurus tuus
Non potestis deo seruire et mammone
In qua mensura
Nolite iudicare
Nolite sanctum dare canibus
De dilectione proximi
324 Intrate ad vitam per angustam
Non omnis qui dicit michi domine
Orate attendite
Non est discipulus super magistrum
Qui ducit uxorem suam
Nemo nouit patrem nisi filius
Venite ad me omnes
De verbo ocioso
Quicumque fecerit voluntatem patris
Qui habet dabitur ei
Tunc iusti fulgebunt
Non est propheta sine honore
De corde exeunt cogitationes
Hoc genus diaboli
Domine quotiens peccabit in me
Si manus tua scandalizat te
Ubi sunt duo uel tres
Qui non reliquerit domum patrem
Duos denarios
Si vis perfectus esse
Si vis ad vitam ingredi
Facilius est camelum
Non est meum dare vobis
In nomine neque nubent
Alligant onera importabilia
Dilatant enim philacteria
Eice primum trabem de oculo tuo

Marcus
Nemo mittit vinum nouum
Nemo bonus nisi solus deus
De vidua paupercula
Quod ihesus erat in deserto

Lucas
Nemo propheta
326 Beati qui esuriunt
De eo qui vult venire post me
Date elemosinam pauperibus
Qui sibi thesaurizat
De ieiunio quadragesimali
327 De elemosina facere
Qui fidelis est in minimo
Facilius est celum transire
Si septies in die peccauerit in te
Diligite inimicos vestros

Iohannes ewangelista
328 De plenitudine eius
Deum nemo vidit umquam

329 ¶ Ecce agnus dei
De tribus que sunt in agno
Ephes. [illegible] spiritus
Sic omnis qui natus est ex spiritu
Omnis qui male agit odit lucem
330 ¶ Non ad mensuram dat deus xpo spiritum
Spiritus est deus et non corpus
Ecce sanguis [illegible]
Spiritus est qui vivificat
Nemo potest venire ad me nisi fuerit ei datum a patre meo
Ego sum lux mundi
Omnis qui facit peccatum servus est peccati
Ego si exaltatus fuero
Qui manet in me
Quia sine me nichil potestis
Mundus eos odio habuit

¶ Apocalipsis

330 ¶ De prima. Vincenti dabo
De vestimentis innocentie
Quomodo [illegible] homo
Quia neque frigidus neque calidus es
Suadeo tibi emere aurum ignitum
Ego quos amo arguo
De humana laude
Ego sto ad ostium
De mulieribus · De virginibus
331 ¶ Beati mortui
Beatus qui custodit vestimenta sua
Duplicate duplicia

¶ Actus apostolorum

332 ¶ De elemosina · De passione xpi
Quia eis erat cor unum [illegible] apostolis
Beatius est dare quam accipere

¶ Paulus ad Romanos

320 ¶ Invisibilia dei · In quo iudicas alium
An divicias eius contempnis
Non est personarum acceptio apud deum
Qui alium doces cur te ipsum [illegible]
Quia deus est verax · De paciencia
Impotens sum dyabolo resistere
Non quod volo id facio
Scio quod bonum non habitat in me
De fomite peccati
Infelix ego homo
Quia xpus [illegible] carne sua
Quicumque spiritu dei aguntur
Vanitati subiecta est omnis creatura
Omnis quicumque invocaverit nomen
Sine penitencia sunt dona dei
De timore dei
Que a deo sunt ordinata
Noli vinci a malo
De morte xpi et nostra
De iudicio dei ultio
De cibo et esca et potu
Non est regnum dei cibus et potus

¶ Ad Chorinteos

321 ¶ De vocacione dei · Quod oculus non vidit
Spiritus scrutatur omnia
Animalis homo non percipit ea que [illegible]
Spiritualis autem homo [illegible]
Nescitis quod templum dei estis
Nichil michi conscius sum
Quid habes quod non accepisti a deo
Quasi purgamenta huius mundi
Modicum fermenti corrumpit totam massam
Quid michi de hiis qui foris sunt
Nescitis quoniam angelos iudicabimus
Omnia michi licent
Corpora vestra membra xpi sunt
Qui adheret domino unus spiritus efficitur
Nescitis quoniam membra vestra templum sunt spiritus sancti

Melius est nubere quam uri
Item scientia inflat
Item nemo militat deo et implicat se negotiis secularibus
Si vos spiritualia seminavimus
Omnibus omnia factus sum · Omnia mihi licent
De caritate dei · Vir imago et
gloria dei est · Mulier gloria viri est.
Ad excellentiorem viam
Videmus nunc per speculum
Non agit perperam
Non est deus dissensionis auctor
Gratia dei sum id quod sum
De ordine resurrectionis voluntarie
Manducemus et bibamus cras enim
Alia est claritas solis
Seminatur in corruptione
De spirituali et animali
De animali et post spirituali
Item omnes resurgemus

Petri prima
336 In quem desiderant angeli prospicere
De sanguine Christi · De caritate
Si iustus vix salvabitur

Secunda petri
337 Satagite ut per bona opera
Item maior est multis dampnatione
quam salvatorum
338 Item melius est non cognoscere viam
iustitie quam post agnitionem retrorsum
Unus dies apud dominum sicut mille anni apud homines

Iacobi epistola
333 Omne gaudium existimate etc. in temptationibus
Si quis indiget sapientia
De vita voluntate contra omnibus viris
De viribus ·
Beatus vir qui suffert etc.

339 De mandato quod qui non facit
Item mandatum supexaltat iudicium
Item fides sine operibus mortua est
Deus superbis resistit et datur
Resistite dyabolo · Risus dolore miscebitur
De humilitate
Scienti bonum et non facienti
Sit sermo vester est est non non ·

Iohannis epistola
339 Si dixerimus quia peccatum non habemus etc.
Si dixerimus quod cum eo ambulamus et in
tenebris sumus mentimur etc.
Item deus sic nos dilexit et mandatum eius
non sunt gravia etc.
Item dixit se in luce esse et fratrem
suum odit · in tenebris est.
Nolite diligere mundum
De caritate dei
Item nunc filii dei sumus

Et tantum de 10 In felici
colonia per magistrum Arnoldi
de Berka Anno domini
1461 · Laudetur deus et pia mater

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF